WEEKBLAD VOOR
PERSONEEL EN
STUDENTEN VAN DE
TECHNISCHE UNIVERSITEIT
EINDHOVEN

CURSOR

25

JAARGANG 33

CURSOR 01.03.91

Geen dependance 3

De universiteit heeft de voorbereidingen voor een propaedeuse-opleiding Werktuigbouwkunde in Utrecht gestaakt. Slechts 12 studenten hebben zich bij de voor-aanmelding ingeschreven. Dit is te weinig om een volwaardig Eindhovens filiaal op te zetten. Voorlopig gaan de plannen dus de ijskast in.

Elektriciteit uit de cv 7

Vrij gemakkelijk kunnen gewone cv-ketels omgebouwd worden zodat ze ook goedkoop elektriciteit kunnen leveren. Thermionische omzetting is de naam van deze manier om elektriciteit op te wekken. Sinds een half jaar doet de TUE samen met een Russisch instituut onderzoek naar dit verschijnsel.

Boekenweek 8/9

Op 6 maart gaat de jaarlijkse Boekenweek van start. Extra aandacht daarom voor het geschreven woord. Angèle Verkaaik keek rond op het slagveld van sekse en emoties. Worden mannen en vrouwen gemaakt of geboren? Enkele boeken onder de loep genomen. Plus een lijstje met tips.

Universiteitsraad 3
Studentenacties 4
Vrouwen en computers 5
Lustrumboek 11
Aerobics 21

Techniek van levensbelang voor couveuse-kindjes

PINO heet het project, wat staat voor Physiologisch Informatie-voorzieningsysteem Neonatologisch Onderzoek. Afstudeerders en stagiairs van de TUE helpen het St. Joseph-ziekenhuis met de automatisering van de bewaking van couveuse-kindjes. (pag. 12 en 13)

Foto: John Claessens.

Op de afdeling neo-natalogie van het St. Joseph-ziekenhuis staan acht couveuses. Dat worden er binnenkort twintig. Per twee couveuses zorgt één verplegende voor de bewaking. Die werkdruk kan verlicht worden met behulp van de computer, wat meer mogelijkheden geeft voor de verbetering van de behandeling.

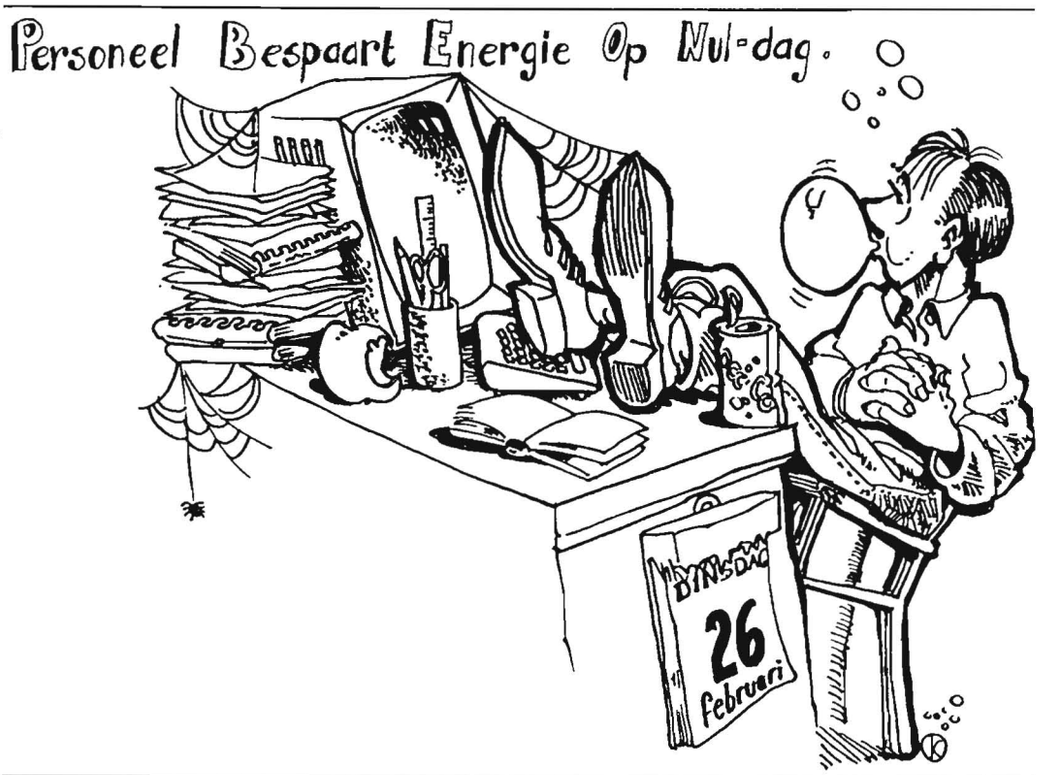

Plan voor Huis van een Andere Toekomst

Het Huis van de Toekomst in Rosmalen krijgt een tegenhanger in de vorm van een mens- en milieuvriendelijk huis. Prof.mag.arch. Peter Schmid van de faculteit Bouwkunde van de TUE heeft Chriet Titulaer weten te interesseren voor dit idee. Besprekingen over de haalbaarheid van een dergelijk huis zijn gaande. Schmid en Titulaer proberen bij producenten, toeleveranciers en overheidsinstellingen financiën los te krijgen.
Het is niet de bedoeling om een concurrerend huis naast het Huis van de Toekomst te zetten, maar meer om een andere mogelijkheid voor de richting van het bouwen aan te bieden. Vandaar dat gekozen is voor de naam *'Het Huis van een Andere Toekomst'*. De praktische uitvoering zal geschieden in samenwerking met de Vereniging Integrale Biologische Architectuur (VIBA), een vereniging van ondermeer voormalige studenten van Schmid. VIBA geeft al 15 jaar adviezen op het gebied van mens- en milieuvriendelijk bouwen. Men hoopt de nieuwe aanwinst in '92 te openen.

CvB en bonden nog steeds niet eens

In de extra OPTUE-vergadering van 26 februari hebben het college van bestuur (CvB) en de bonden nog steeds geen overeenstemming bereikt over de besteding van de arbeidsvoorwaardengelden van 1990 en volgende jaren. De universiteit moest voor 1 maart aan het COPWO laten weten waaraan zij de gelden wil besteden. De TUE zal nu aan het COPWO kenbaar maken dat er een conflict is tussen bonden en bestuur.

Van de redactie

De standpunten zijn sinds de vorige vergadering niet gewijzigd: De bonden willen zoals bekend met de gelden de WIISO-korting compenseren. Het college vindt dat hierover geen overleg gevoerd moet worden op lokaal niveau, maar in het COPWO (landelijk overlegorgaan tussen bonden en minister Ritzen van onderwijs en wetenschappen). Volgens het CvB is deze korting onderdeel van de primaire arbeidsvoorwaarden. Het college ziet meer in een gratificatie voor het hele personeel, los van de WIISO-korting.

Niet steekhoudend

De bonden zijn van mening dat de Den Haag reeds heeft laten weten dat op lokaal niveau wèl overleg gevoerd mag worden over compensatie van de WIISO-korting. De minister schrijft dit aan de Erasmus Universiteit en de Universiteit Twente, die een soortgelijk geschil als de TUE aan hem hebben voorgelegd. De bewindsman vond de argumenten van de colleges om geen overleg te voeren over compensatie van de WIISO-korting niet steekhoudend. Deze twee universiteiten hebben een maand uitstel gekregen om alsnog tot overeenstemming te komen.
Het college van de TUE heeft rond diezelfde tijd via de VSNU zijn standpunt aan de minister voorgelegd en om een reactie gevraagd. Het college wil dit antwoord van de minister nu eerst afwachten, en tot die tijd geen overleg voeren met de bonden over de uitvoering van de compensatie. De bonden vinden het niet nodig te wachten, omdat het antwoord van de minister al bekend zou zijn. Het wachten is nu op een uitspraak van het COPWO over het voorgelegde geschil.

Toga-advertising

Eigenlijk is het een grote schande. Op de universiteiten wordt al jarenlang meer over geld gesproken, dan er aandacht aan onderwijs wordt gegeven, hoorde Theo onlangs nog een bekende hoogleraar zeggen. En de man heeft natuurlijk geen ongelijk. Alles draait nog om het geld. De rest hangt er nog maar zo'n beetje bij. Dat onderwijs en onderzoek nog de hoofdpunten zijn, is allang achterhaald. Ja, op papier, maar dat is geduldig. Nee, geld verdienen en geld besparen, dat beheerst het hele denken en handelen op de universiteiten. Karel Jan Gevers is de godfather onder de universiteitsbestuurders. En dat wil hij wel weten ook! Hij is de voorzitter van het college van bestuur van de universiteit van Amsterdam. Het aardige van Gevers is dat hij met enige regelmaat van alles wat in hem opkomt, ook in het publiek verkondigt. Hij houdt wel van enig provoceren. Over de geldmanie van de universiteiten wist hij onlangs nog enige leuke dingen te melden.

Hij deed dat tijdens een themadag ‚die ging over 'Sponsoring en universiteiten.' Toga-advertising dus! Gehouden door de NMB Postbank Groep. De bank die beter bekend is ‚als de bank die met u meedenkt. Zo'n honderd universitaire bobo's en semi-bobo's hadden zich daartoe verzameld in het bekendste gebouw van Nederland. Het hoofdgebouw van de NMB. Je kunt daar echt zien waar het geld vandaan komt en waar het naartoe gaat.
Uiteraard is J.K. Gevers ook niet vies van geld. De bekende academische waarden en sponsoring kunnen hand in hand gaan, als het aan hem ligt. In het algemeen is er niks tegen. Over eventuele ethische problemen, stapte hij vlotjes heen. Volgens Gevers moet je allerlei kansen en nieuwe, interessante relaties zeker niet laten schieten. Een fout daarbij moet je dan maar op de koop nemen.
Zo denkt Gevers dus ook al in termen van geld. Want uiteindelijk is sponsoring niets anders dan een platvloerse geldelijke steunverlening. Al of niet vergezeld van allerlei reclameslogans. Theo staat daar dan ook behoorlijk wantrouwig tegenover. In de sportwereld hebben immers al heel clubs de rekening gepresenteerd gekregen. Dat staat buiten kijf. Maar Gevers zou ook Gevers niet zijn, als hij zich niet naar behoren had ingedekt. 'De academische waarden moeten gegarandeerd blijven,' zo liet hij weten. Sponsors moeten daar aan bijdragen. Door bijvoorbeeld goed onderwijs en onderzoek te steunen. Maar wie maakt uit welk onderwijs en welk onderzoek goed is? Zou dat niet toevallig de sponsor kunnen zijn? Het enige waar universiteiten goed in moeten zijn, is in het universiteit zijn, zei Gevers ook nog. En dat is een waarheid als een koe. Daar valt niks op af te dingen. Duidelijkheid over universiteiten en sponsoring was er dus niet. Maar wat wil je anders? De oma van Theo zegt er het volgende van: 'Een scherp plaatje van een mistig beeld is niet mogelijk.' En dat ondanks J.K. Gevers.

Dependance Werktuigbouw gaan niet door

Te weinig interesse voor P-filiaal TUE in Utrecht

De TUE staakt haar plan voor de oprichting van een dependence in Utrecht. Voor de propaedeuse Werktuigbouwkunde die de universiteit in samenwerking met de Hogeschool Utrecht het komende jaar zou openen, was te weinig belangstelling vanuit het VWO. Ondanks de goede perspectieven op de arbeidsmarkt hebben slechts twaalf studenten zich ingeschreven. Twintig was echter de ondergrens.

Van de redactie

Vorig jaar zetten het college van bestuur (CvB) en de faculteit Werktuigbouwkunde de plannen voor een dependance op de rails. Dit werd mogelijk toen de toenmalige minister van onderwijs Deetman in zijn tweede HOOP (Hoger Onerwijs en Onderzoek Plan) zijn fiat gaf aan nieuwe propaedeuse-opleidingen in de sector techniek. Hiermee volgde de minister een initiatief van de Universiteit Twente (UT) die al langer een dependance heeft in de stad Leeuwarden. Met de extra propaedeuse wilde de TUE meer studenten als TU-ingenieur opleiden. Dit is volgens de Eindhovense universiteit nodig om te kunnen voldoen aan de vraag op de arbeidsmarkt. Die ligt tien tot vijftien procent hoger dan het aanbod. Eindhoven had vorig jaar het oog laten vallen op Utrecht en Heerlen. Na enkele verkenningen bleek dat de VWO'ers in Zuid-Limburg veelal voor de technische universiteit in Aken kiezen. Dus kreeg de Domstad de dependance. De regio Utrecht leek een uitstekend gebied om een propaedeuse Werktuigbouwkunde op te starten. Traditioneel nemen namelijk weinig VWO'ers uit deze regio de stap naar een technische universiteit.
De Utrechtse vestiging zou zelfs met maar twaalf studenten een winst hebben opgeleverd, omdat het aantal Utrechtse inschrijvingen niet ten koste is gegaan van de Eindhovense propaedeuse. Met maar twaalf studenten en de mogelijkheid dat een deel daarvan in de loop van het jaar afvalt, is het risico echter te groot dat de groep onwerkbaar klein wordt. Docenten moeten op en neer reizen tussen Eindhoven en Utrecht en de universiteit vreest ook dat studenten in zo'n kleine, geïsoleerde groep gedemotiveerd raken.
Op het ogenblik denken de bestuurders van Werktuigbouwkunde dat het niet mogelijk is om zich in de komende jaren opnieuw in een dependance avontuur te storten. Alleen bij veranderingen zoals wegvallen van de EG-grenzen in 1992 of de gevolgen van de invoering van het vak techniek op middelbare scholen, zou de TUE plannen uit de koelkast kunnen halen. Eindhoven zal het contact met de Hogeschool Utrecht niet helemaal op een laag pitje zetten. De doorstroom van HTO-ers naar de TU en omgekeerd en samenwerking op enkele onderzoeksgebieden blijven.

Belangstelling verkorte opleidingen blijft

Ruim vierhonderd studenten van het technisch hoger beroepsonderwijs bezochten 22 februari de voorlichtingsdag voor verkorte opleidingen. Dit zijn er ongeveer evenveel als vorig jaar. De verdeling over de verschillende faculteiten is is enigzins veranderd. Het aantal geïnteresseerden voor bedrijfskunde, informatica, natuurkunde, bouwkunde en werktuigbouw is afgenomen. De belangstelling voor E en ITE samen is iets toegenoemen en de grote winnaars zijn scheikunde (T) en TEMA. Het aantal bezoekers voor T steeg van 14 naar 37 en TEMA kreeg dit jaar 81 mensen op bezoek. Vorig jaar waren dat er nog maar 50.

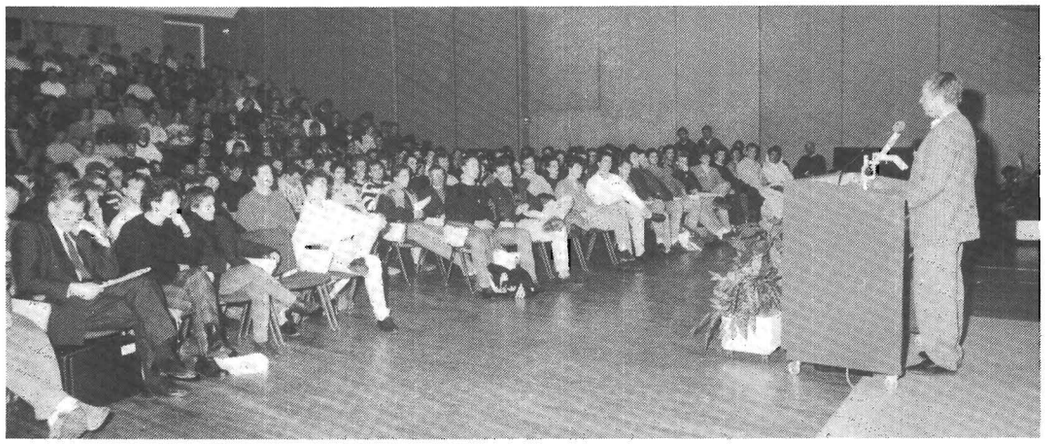

Studenten decaan Frans Slobbe mocht afgelopen week weer een volle zaal HTO-ers toespreken

Buitenuniversitaire leden achter bezuinigingen Ritzen

Maandag 25 februari vergaderde de universiteitsraad voor het eerst in bijzijn van prof.dr. Jack van Lint als nieuwe rector magnificus. Op de magere agenda verscheen op het laatst nog een motie, ingediend door veertien raadsleden, tegen de voorgenomen wijzigingen van de wet studiefinanciering. Indieners van de motie reageerden op een initiatief van Bas Rüter, de voorzitter van de Commissie Studentenvoorzieningen van de LU Wageningen. Als breed front kunnen de universiteiten immers bij de Vaste Kamercommissie van Onderwijs en Wetenschappen hun standpunt mondeling toelichten. Deining ontstond onder de raadsleden toen dr.ir. Hans Rietdijk namens zijn buiten universitaire fractie op dit punt een afwijkende stemverklaring aflegde.

Natasha Cabenda

Ritzens voorstellen dateren van zomer 1990. De belangrijkste bezuinigingsmaatregelen zijn: de zogeheten cursusduur +1+1 maatregel, verhoging van het collegegeld met jaarlijks honderd gulden, bevriezing van de basisbeurs, grens recht op studiefinanciering bij 27 jaar en invoering renteberekening bij aanvang van de studie. Ritzen is verder ook niet afkerig van een koppeling tussen financiering en studieprestaties.

De motie spreekt onder meer van een 'onacceptabel grote negatieve invloed op de toegankelijkheid van het hoger onderwijs'. Rietdijk, zijn stemverklaring 'enigzins genuanceerd' noemend, vond de tekst van de motie te ver gaan: *'De toegankelijkheid van de universiteit is op geen enkele manier geblokkeerd door deze maatregelen.'* Vergeleken met de ons omringende landen vindt Rietdijk het stelsel van studiefinanciering bovendien luxueus. En studenten mogen van de buiten universitaire fractie ook best een steentje bijdragen aan de golf van bezuinigingen die ook andere ministeries treft. *'De kwestie van 27 jaar is toch een vorm om enigzins een redelijke toestand te bereiken waarbij niet ouden van dagen nog aan het studeren zijn'*, aldus Rietdijk. Met name voor leden van TH-één en Adri Kauwenberg van de progressieve studentenfractie was Rietdijks betoog onverteerbaar. Ir. Jan Graafmans (TH-één) reageerde fel en afkeurend: *'Met nadruk wil ik afstand doen van deze zwaar discriminerende woorden. Aan ouderen of herintredende vrouwen de kans ontnemen om op een normale manier gebruik te maken van het hoger onderwijs, vind ik een hele verschrikkelijk uitspraak, ik wil me daar ten sterkste van distantiëren.'* De motie werd met ruime meerderheid aangenomen. Tegen de motie stemde uiteindelijk naast de vier buiten universitaire leden ook drs. Jaap Hardon (TH-één).

NIEUWS

Brede achterban blijft thuis

Studenten 'balen van Ritzen' op mager bezochte demonstratie

'Nou zie je eens hoeveel mensen de gezelligheidsverenigingen op de been weten te krijgen,' schreeuwt de studentenleider grijnzend in het linkeroor van de verslaggever. Zijn opmerking lijkt vooral te slaan op de dertien muzikanten van Sanctus Vergilius in Delft, die hun Cole Porter-vertolking tot ver voorbij het kluitje demonstranten laten horen. Maar LSVb- voorzitter Robert Giesbers blijft lakoniek glimlachen. En ongewijzigd begint hij even later zijn toespraak: *'Welkom scholieren en studenten, het is bemoedigend jullie te zien en te horen!'*

Frank Steenkamp (HOP)

Politie verhinderde dat actievoerende studenten zich mengden met anti-golfoorlog demonstranten, Foto: A3 Kauwenberg.

Op het oog telde de scholieren- en studentendemonstratie, zaterdagmiddag in Amsterdam, een duizendtal deelnemers. Zelf hield de organisatie het op het drievoudige. Daarmee bleef de opkomst niet alleen ver onder het streefgetal van tienduizend, zelfs de warming-up van afgelopen november op het Haagse Malieveld werd deze keer niet overtroffen. Een afgang voor de 'brede coalitie' van studentenorganisaties LSVb en ISO met scholierenkomitee LAKS. Temidden van de merendeels Amsterdamse activisten uit WO en HBO valt zaterdag een enkel groepje achterban van het gematigde Interuniversitair Studenten Overleg te ontdekken. Zoals het bestuur van het Wageningse studentencorps Ceres, dat licht teleurgesteld constateert dat hier slechts de harde kern van de studentenbeweging staat. Hun eigen achterban hebben ze niet meegekregen. Het verweer: *'de student vormt zich naar het studieklimaat. Het wordt allemaal veel schoolser.'*

Chaos

Rens Snel, de nieuwe voorzitter van het ISO, trekt in zijn debuut fel van leer: *'Deetman was een kaas-soufflé, Ritzen blijkt net zo.'* Volgens hem balen studenten van studieduurverkorting, leeftijdsgrenzen en verhoging van schulden. Hetzelfde geldt voor een bindend studie-advies.
Na een muzikaal intermezzo mag LSVb-voorzitter Robert Giesberts de boodschap er nogmaals inrammen. *'Ben je 26 jaar en wil je gaan studeren? Vergeet het maar. Wil je na het HBO een WO-studie gaan doen? Zet het uit je hoofd.'* Kortom: *'Je kunt niet 880 miljoen bezuinigen op studiefinanciering en volhouden dat alles bij het oude blijft. Dan verdraai je de waarheid.'* Giesbers waarschuwt voor verschraling van studieprogramma's en voor 'nieuwe chaos' bij de studiefinanciering, nu minister Ritzen die wil koppelen aan het studietempo. En met een *'Wie nu zijn stem niet verheft, is straks te laat'* rondt hij af. Een enkele student roept iets terug.
Er volgt een rondje van drie kwartier door de stad, waarbij een paar sinaasappels de ramen van het PvdA-partijbureau treffen en een groep studenten door de politie weerhouden wordt van een anti-oorlogsdemonstratie bij het consulaat van de Verenigde Staten. Na afloop likken de organisatoren hun wonden. De OV-kaart en de verbale steun van gezelligheidsverenigingen hebben geen studentenmassa op de been kunnen brengen. Toch blijven LSVb en ISO overtuigd van de onvrede onder studenten. Ze verwijzen naar de vele acties sinds juni en de dertigduizend namen onder het 'petitionnement' in november. Wat moedeloos maakt, is dat de bezuinigingen op studiefinanciering doorgaan. *'Je merkt dat de mensen murw geslagen raken'*, zei Giesbers. Maar het is de vraag of dat excuus indruk maakt.

Rectificatie

In het artikel over de leerstoel voertuigtechniek vorige week (Cursor 24) is een foutje geslopen. In het bijschrift bij de beide foto's zijn de namen van de hoogleraren omgedraaid. Prof.ir. Harry Schotte staat op de linker foto en prof.dr.ir. Gerard Blaauw staat op de rechter foto.

1500 gulden voor energiebesparend idee

Gisteren, donderdag 28 februari, hebben Martien Boxelaar en ing. Arthur Salters, werkzaam bij de Bouwtehcnische Dienst, ieder uit handen van TUE-secretaris Harry Roumen een prijs van 1500 gulden in ontvangst mogen nemen. Ze kregen deze beloning in het kader van de milieu-ideeënactie. Door het uitvoeren van hun voorstel kunnen de heetwater-ketels van de verwarming van de universiteit zuiniger gestookt worden. Niet alleen levert dit een besparing op van bijna 40.000 gulden per jaar, ook wordt het milieu minder belast.
De uitreiking van deze milieuprijs vond plaats tijdens de afsluiting van de tweede periode van de milieu-actie, waarin energie centraal stond. Onderdeel van deze actie was de energie-nul-dag die op de achterpagina van dit blad uitgebreid aan bod komt.
Na de afsluiting van de afgelopen periode, opende Albert Wolthuis van het busbedrijf Zuidooster de nieuwe periode in de milieuactie. Tot 25 april staan 'vervoer en transport' centraal binnen de campagne voor het milieu.

VSNU keurt ontwerp studie-advies af

Het wetsontwerp voor een 'bindend studie-advies' heeft niet langer de steun van de universiteiten. Die onvermijdelijke conclusie wordt vrijdag voorgelegd aan het bestuurlijk overleg van de VSNU. Er bestaat grote twijfel over de mogelijkheid om al na één jaar studie definitieve èn zorgvuldige uitspraken te doen over de geschiktheid van studenten. In navolging van bijna alle afzonderlijke universiteiten komt nu ook hun koepelorganisatie terug op haar schoorvoetende medewerking aan het omstreden plan voor bindende studie-adviezen. Minister Ritzen rest weinig anders dan intrekking of grondige wijziging van het wetsvoorstel.

Studiereis naar Japan afgeblazen

De studievereniging van Werktuigbouwkunde, Simon Stevin, heeft een geplande studiereis naar Japan uitgesteld. De W-studenten zouden, samen met twee begeleiders, op 4 april vertrekken. Oorzaak, volgens de penningmeester Patrick Roost: het vliegverbod en de veiligheid van de leden. Simon Stevin beweert dat de studiereis, vanwege het vliegverbod, zonder begeleiders plaats zou hebben moeten vinden. Eén van de begeleiders, prof. Koos Rooda ontkent enig verband met het inmiddels opgeheven vliegverbod. Desalniettemin heeft de studievereniging de reis geannuleerd. Dat kost haar een bedrag tussen de tien- en twintigduizend gulden. Simon Stevin bekijkt in hoeverre de financiële schade op de TUE verhaald kan worden.

De angst voor automatisering

Vrouwen houden niet zo van poetsen. En de computer vinden ze best leuk

'De vrouwenbeweging wordt nu betrokken bij de maatschappelijke ontwikkelingen, omdat vrouwen zo goed te gebruiken zijn bij zaken die van belang zijn voor de vrouwen- én mannenwereld. Bij milieuzaken lopen ze zelfs voorop. De politiek ziet de vrouwenbeweging. Maar dat vrouwen volop meedoen aan de ontwikkelingen op het gebied van de informatica is nog geen vanzelfsprekendheid.' Aldus de Brabantse gedeputeerde Joep Baartmans in haar voordracht vorige week op de TUE.

Lizet Kruyff

SYMPOSIUM

Een computer vergelijken met een poetsdoek. Daar zal een man niet zo gauw toe komen. Het congres met een titel van die strekking, vorige week op de TUE, bleek dan ook een dag van en voor vrouwen. Met de Provinciale Vrouwenraad en de Stichting Vrouw en Informatica Brabant als gastvrouwen de universiteit als gastheer. *'Ik sta er wat ambivalent tegenover'*, aldus Baartmans. *'Aan de ene kant irriteert het me, dat vrouwen 'bang' zouden zijn voor techniek, dat ze een achterstand zouden hebben. Aan de andere kant vind ik het heel goed dat vrouwen expliciet een rol spelen in de nieuwe ontwikkelingen in de maatschappij. En zo invloed kunnen uitoefenen bij het kritisch gebruik van de technologie.'*

Telebankieren

Ook zij die op het werk ontkomen aan automatisering, krijgen in de praktijk van alledag steeds meer met de resultaten ervan te maken. Geldautomaten, streepjescodes, plastic cards, registratiesystemen: allemaal zaken waarbij de computer een deel van het mensenwerk overgenomen heeft. Handelingen waar de een wat sneller aan went dan de ander. Als je dagelijks met toetsenbord en monitor aan de slag gaat, heb je minder moeite met telebankieren.
Vandaar dat 'vrouwen', en meer speciaal huisvrouwen, een achterstand hebben bij het omgaan met de moderne manier van informatie verwerven en verwerken. De 'thuis-computer' blijft voor hen verborgen: in de wasautomaat, in de audio- en video-apparatuur, in de vaatwasmachine. De home computer wordt misschien gebruikt voor schrijfwerk en adressen, maar meestal voor spelletjes. Vandaar het initiatief van de Provinciale Vrouwenraad Noord Brabant en Vrouw en Informatica Brabant om vrouwen via een congres kennis te laten maken met 'intelligente' apparaten.

Niks magisch

'De computer is een heel bruikbaar apparaat, mits ontdaan van voetstuk en aureool', bracht ir. Ria van Ouwerkerk-Dijkers ten berde. Haar fraai geïllustreerde verhaal drukte de toehoorders nog eens fijntjes de feiten onder de neus. De sfeer van angst en ontzag voor de computer leidt er toe, dat mensen zich erachter kunnen verbergen. De resultaten daarvan vallen bij het televisieprogramma 'Ook Dat Nog' elke zondag te bewonderen. Of de mensen gaan werkelijk denken dat de computer de dienst uitmaakt. Van Ouwerkerk: *'Het gaat om de manier waarop we de computer gebruiken. In veel huizen is bijvoorbeeld al een programmeerbare thermostaat: een computer die je programmeert, waar je gegevens in invoert, die gegevens verwerkt en die op een signaal reageert en je opdracht uitvoert.'* Niks magisch aan. 'Intelligente' apparatuur biedt een hoop gemak, maar is vaak heel kwetsbaar voor storingen. Daarnaast stelt de gebruiker hoge eisen aan de betrouwbaarheid en de snelheid Wie heeft er zin buiten in de kou naast een geldautomaat minutenlang op een paar snippen te wachten? *'In het ziekenhuis hangen letterlijk levens af van de betrouwbaarheid van de gegevensregistratie. En er kan meer mis mee gaan dan alleen een stroomstoring. Het voordeel weegt hier duidelijk op tegen het nadeel. Maar bij de Golfoorlog... Daar is het een gevecht tussen computers, alleen vallen de bommen wel op mensen'*, aldus Van Ouwerkerk. *'De toekomst biedt ongekende technische mogelijkheden, waar je prachtige dingen mee kunt doen. Alleen moeten we oppassen dat de droomwereld geen nachtmerrie wordt.'*
De tweehonderd vrouwen namen enthousiast deel aan de workshops en later aan de bedrijfsbezoeken. Het Huis van de Toekomst, de Spoorwegen, het PSV-stadion, de Schouwburg in Tilburg, Maildex geautomatiseerd magazijn, Philips, de Rabobank, stadhuis en supermarkt stonden op het programma. De mogelijkheid achter de schermen van de huidige toepassingen en in de keuken van de toekomst te kijken werd gretig aangegrepen. Wie het oor goed te luisteren legde, kwam snel tot de conclusie dat de computer helemaal geen angst inboezemt. Een poetsdoek zal hij ook nooit worden. Want vrouwen houden eigenlijk niet zo van poetsen. En de computer vinden ze 'best leuk'.

Internationale vrouwendag

Op vrijdag 8 maart is het internationale vrouwendag. In het kader daarvan vindt er op de TUE, in het bestuursgebouw, een themadag plaats over *Technieken buiten de techniek.* De dag bestaat uit workshops over management, onderhandelen, taalgebruik en de verdeling van tijd. Vrouwelijk personeel van de TUE kan informatie krijgen bij Klara Jacobs, tst. 2452.

● Betrekkelijk weinig vrouwen zijn werkzaam in de informatica, slechts zo'n zes tot negen procent van de informatici is vrouw. In vergelijking met hun mannelijke collega's zijn de vrouwelijke informatici jong, hoog opgeleid en slechter betaald. De meesten van hen hebben een volledige werkweek; de mogelijkheden om in deeltijd te werken zijn nogal beperkt in de informatica.

Beleid voor micro-elektronica op de korrel

Ministerie van Bossen en Struiken heft vakgroep in Maarheeze op

De minister van Bossen en Struiken heeft in Brussel vernomen, dat het toenemende gebrek aan bos een ernstige bedreiging vormt. Een ijlings ingestelde adviescommissie adviseert tot de instelling van een Adviesbureau voor Bebossing. De vakgroep 'Bosbouw' van de Rijksuniversiteit in Maarheeze heeft een proeftuintje opgezet, waarin een maquette te zien is van een Nederlands bebossingsplan. Het plan voorziet in een toename van de Nederlandse bebossing over het gehele land met loof- en naaldbomen van een factor tien in veertig jaar. De minister laat het plan door een adviescommissie beoordelen, die het plan in grote lijnen goed vindt. De commissie vindt echter wel, dat er te weinig participatie van de zijde van de industrie is en ook dat er een internationale samenwerking moet komen. In het bijzonder wordt geattendeerd op het Instituut voor Begroeiing van de Pyreneeën in Toulouse. De vakgroep 'Bosbouw' in Maarheeze zoekt contact met het instituut in Toulouse en komt te weten dat het instituut vier jaar geleden zijn werkzaamheden gestaakt heeft, aangezien in de Pyreneeën niets meer groeit.

Prof.dr. ing. J.A.G. Jess

De minister van Bossen en Struiken vraagt de minister van Economische Zaken om financiële hulp voor het plan. Die schakelt een onafhankelijk adviesbureau McIntire in (wiens directeur toevallig de vorige minister van milieuzaken is). Voor f. 200.000.- brengt McIntire een rapport uit, dat de vloer aanveegt met het plan van de vakgroep 'Bosbouw uit Maarheeze. Volgens het rapport wordt er veel brandhout aangeplant op een veel te groot terrein. Dit wordt gezien als een versplintering van overheidsinspanning. Er wordt gevraagd om concentratie en profilering. De aanbeveling is om maar enkele hoogwaardige bomen op een centrale plek in Nederland te planten. Verder wordt gezegd, dat het plan rammelt omdat het Instituut voor Begroeiing van de Pyreneeën vier jaar geleden gesloten is. De competentie van de vakgroep Bosbouw in Maarheeze wordt in twijfel getrokken, omdat zij kennelijk een ondeugdelijke internationale partner heeft aangezocht. EZ zal het plan niet steunen.
Ten einde raad besluit de minister van Bossen en Struiken, op advies van het Adviesbureau voor Bebossing, tot aanplant van drie eiken op het Rembrandtplein in Amsterdam. De vakgroep 'Bosbouw' in Maarheeze krijgt de opdracht het project uit te voeren. Zij moet de helft van kosten van het project uit eigen middelen financieren (principe van contraprestatie).Intussen heeft de minister van Onderwijs het rapport van het onafhankelijke adviesbureau McIntire gelezen. Hij constateert, dat de vakgroep 'Bosbouw van de Rijksuniversiteit Maarheeze onvoldoende gekwalificeerd is en heft de vakgroep op. De afvloeiingsregeling voor het personeel van de vakgroep 'Bosbouw' wordt gefinancierd uit een verhoging van het brandstofaccijns en de inrichting van 'tolbooths' op de Nederlandse snelwegen. Dit geld moet ook dienen voor het verder in stand houden van het Adviesbureau voor Bebossing. Na enkele jaren wordt dit adviesbureau omgezet in een commercieel adviesbureau McEnroe. Directeur wordt de intussen afgedankte minister van Economische Zaken...

Gelijkenissen met werkelijk bestaande personen of instituten zijn zuiver toevallig. Ook is het niet de bedoeling van de auteur enige gelijkenis te suggereren met de gang van zaken rond het JESSI project.

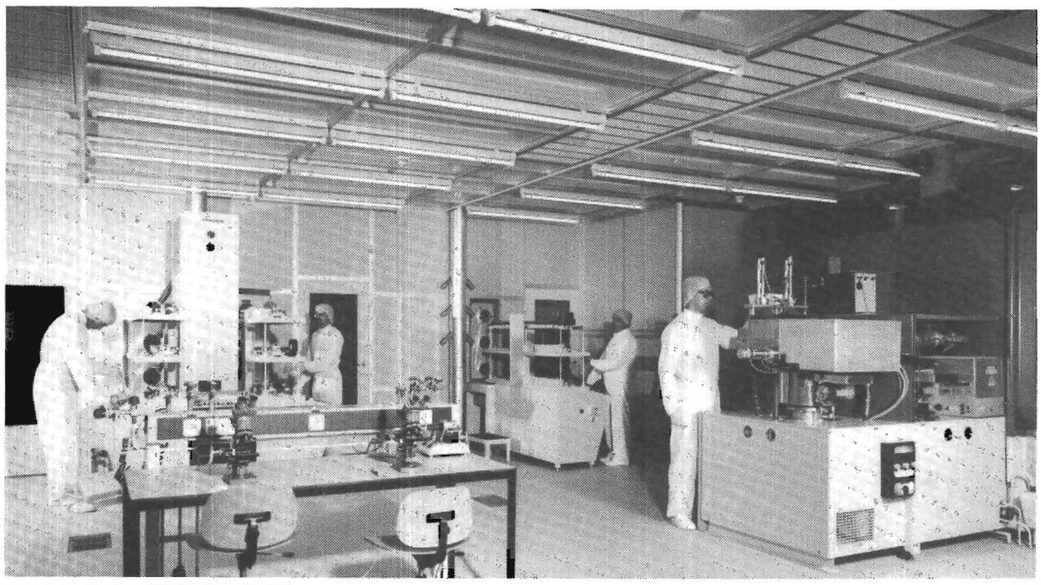

Het chips-lab op de TUE, vlak na de opening in '84.

ACADEMISCHE TIJDINGEN

Promoties

Ir. Max Hendriks

Ir. Max Hendriks uit Eindhoven zal ter verkrijging van de graad van doctor dinsdag 12 maart van vier tot vijf uur in de grote zaal van het auditorium zijn proefschrift en stellingen verdedigen. Promotoren zijn de hoogleraren prof.dr.ir. J.D. Janssen en prof.dr.ir. J.J. Kok. 'Identification of the Mechanical Behavior of Solid Materials' is de titel van het proefschrift. Het gaat over een methode voor het bepalen van materiaalparameters die gebaseerd is op een combinatie van drie elementen. Die drie zijn: het gebruik van digitale beeldanalyse, eindige elementenmodellering en toepassingen van methoden uit de systeemidentificatie.

Drs. Kees Huizing

Drs. Kees Huizing uit Nuenen zal ter verkrijging van de graad van doctor vrijdag 8 maart van vier tot vijf uur in de grote zaal van het auditorium zijn proefschrift en stellingen verdedigen. Promotoren zijn de hoogleraren prof.dr. W.P. de Roever enprof.dr. K.M. van Hee. De titel van het proefschrift is: 'Semantics of Reactive Systems: Comparison and full Abstraction'. Hierin wordt een semantiek van reactieve systemen beschreven. Reactieve systemen zijn computersystemen die gekenmerkt worden door een voortdurende interactie met de buitenwereld. Een semantiek beschrijft het gedrag van een programma of specificatie in een wiskundig model en kan dienen als basis voor analyse- en ontwerpmethoden.
Kees Huizing (29) studeerde in 1985 af aan de RU Utrecht in de wiskunde met als groot bijvak informatica. In datzelfde jaar kwam hij bij de TUE werken als toegevoegd onderzoeker in het ESPRIT-project Descartes. Sinds 1989 is hij universitair docent bij de faculteit Wiskunde en Informatica.

Ir. Edwin Montie

Ir. Edwin Montie zal ter verkrijging van de graad van doctor dinsdag 12 maart van vier tot vijf uur in de promotiezaal van het auditorium zijn proefschrift en stellingen verdedigen. Promotoren zijn de hoogleraren prof.dr. J.H. Wolter (TUE) en prof.dr. dr. Q.H.F. Vrehen (RU Leiden). De titel van het proefschrift is: '"pectroscopic Studies of Layered and Bulk Semiconductor Materials'. Hierin wordt onderzoek aan een aantal halfgeleidermaterialen beschreven dat uitgevoerd is m.b.v. optische spectroscopie.
Edwin Montie (27) voerde dit onderzoek uit als wetenschappelijk medewerker van de groep Spectroscopie van het Philips Natuurkundig Laboratorium.

Samenwerking met Sovjet-Unie

Elektriciteit uit verwarmingsketel via thermionische-energieomzetting

Elektriciteit maken zonder bewegende delen. Dat kan ondermeer via een thermionische energieomzetter (TEO). Een techniek die in de ruimtevaart al gebruikt wordt, lijkt nu geschikt voor toepassing op aarde, wat een flinke energiebesparing kan geven. De TUE doet op dit gebied al een aantal jaren onderzoek, sinds een half jaar in samenwerking met een gerenommeerd instituut in de Sovjet-Unie. Dit jaar in juni hopen de onderzoekers op een tentoonstelling in Bologna (Italië) een proefmodel te demonstreren van een cv-ketel die warmte én elektriciteit levert.

Hendrik Venema

Bij de TEO wordt één elektrode zodanig hoog verhit dat hij elektronen uitzendt. Die worden weer opgevangen door een gekoelde tegen-elektrode. De diode die door deze twee elektroden gevormd wordt, geeft bij een temperatuur van 1400 graden een spanning van ongeveer 0,6 volt. Het proefmodel van de TUE levert echter een stroom van 200 ampère, wat een vermogen van ruim 100 watt betekent. Met de moderne elektronica is de lage spanning immers vrij eenvoudig om te zetten in een meer bruikbare hogere spanning.

Obninsk

In 1978 begon dr.ir. Lodewijk Wolff aan de faculteit Scheikunde met onderzoek naar de thermionische omzetting. Een team van Scheikunde en Elektro kreeg in 1982 de BP-energieprijs, uitgereikt door toenmalig minister dr. Jan Terlouw. Het werk kwam in een stroomversnelling en ook de groep voor hoge temperatuur-constructies met ing. Toon Schoonen en ir. Bart Veltkamp bij Werktuigbouwkunde ging meedoen. De Centrale Technische Dienst (CTD) met Jan van Bussel maakte veel onderdelen voor een proefopstelling en voerde duurproeven uit.
Op aangeven van wetenschappers uit de Verenigde Staten organiseerde Eindhoven in 1989 een internationaal congres. Uit dat congres vloeide weer een samenwerkingsovereenkomst met het Institute of Physics and Power Engineering (IPPE) in Obninsk, honderd kilometer ten zuiden van Moskou. Dat is een internationaal bekend instituut voor energie en ruimtevaart met ogeveer 6000 mensen in dienst. Van hen werken er 300 aan thermionische energie-omzetting.

Rendement

'Wij hebben het ontwerp volledig op z'n kop gezet', zegt ing. Toon Schoonen. *'We hebben de waterkoeling vervangen door een natrium-gekoelde heat-pipe.'* Een zogeheten heat-pipe geldt als supergeleider voor warmte en zorgt hier voor intensieve koeling van de ene elektrode. Het onderdeel is gevuld met een geringe hoeveelheid natrium en niet-radioactief cesium. Een werktemperatuur van 1400 graden blijkt optimaal: nog hogere temperaturen zouden een hoger rendement opleveren, maar geven weer meer materiaalproblemen. Nu al geeft de vereiste temperatuur bij de metaal-keramiek verbinding veel corrosie.
Wolff ziet veel voordelen. Man kan nu bijvoorbeeld een cv-ketel maken die met een klein beetje extra gas naast warmte ook elektriciteit produceert. *'Je kunt zeggen dat nu een rendement van 90 procent haalbaar is bij de produktie elektriciteit'*, zegt Wolff. Dat is ruim het dubbele vergeleken bij een moderne elektrische centrale. Die komt amper boven 40 procent. Zo'n cv-ketel, een 'Teotem' ofwel een TEO-total-energy-module, gaat volgens schatting van Wolff ongeveer 4.000 gulden kosten, twee keer zoveel als de tegenwoordige ketel. Ook is het volgens Wolff mogelijk TEO's in te bouwen in industriële branders en centrales. *'Het systeem is als modules aan te brengen, je kunt klein beginnen'*, stelt hij. Deze rendementsverhoging hoeft dus niet direct een grote investering te betekenen. In Bologna gaan de Russen samen met Eindhoven een exemplaar van de thermionische brander demonstreren. Aan de TUE gaan ondertussen de proeven verder. Een TEO ondergaat in een oven al een maand lang hoge temperaturen. Binnenkort hoopt men een lamp te laten branden op een proefmodel. Ook de zon kan dienen als leverancier van de hitte. *'De Russen denken op deze manier zonne-energie toe te passen in Siberië'*, weet Veltkamp. *'In de zomer heeft dat gebied veel zon.'* In ons land lijkt die toepassing niet haalbaar, aangezien een TEO een hoge temperatuur nodig heeft. Niet alleen het maken van de TEO zelf houdt Veltkamp als doel voor ogen, maar hij ziet ook veel nut in de spin-off, de bijkomende onderzoeksresultaten.
Het onderzoek naar hoge temperatuur-constructies komt van pas in de proces-industrie. In de milieutechniek kan het leiden tot betere verbranding van schadelijke dioxines.

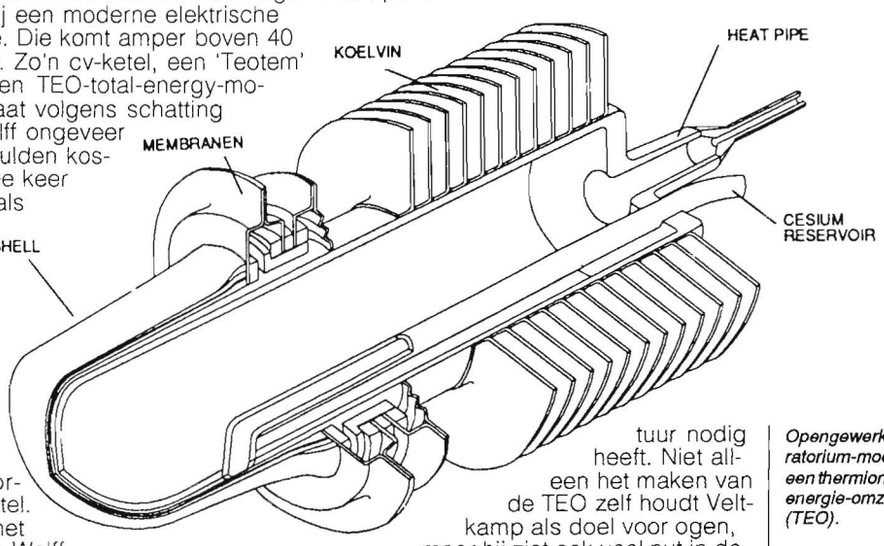

Opengewerkt laboratorium-model van een thermionische energie-omzetter (TEO).

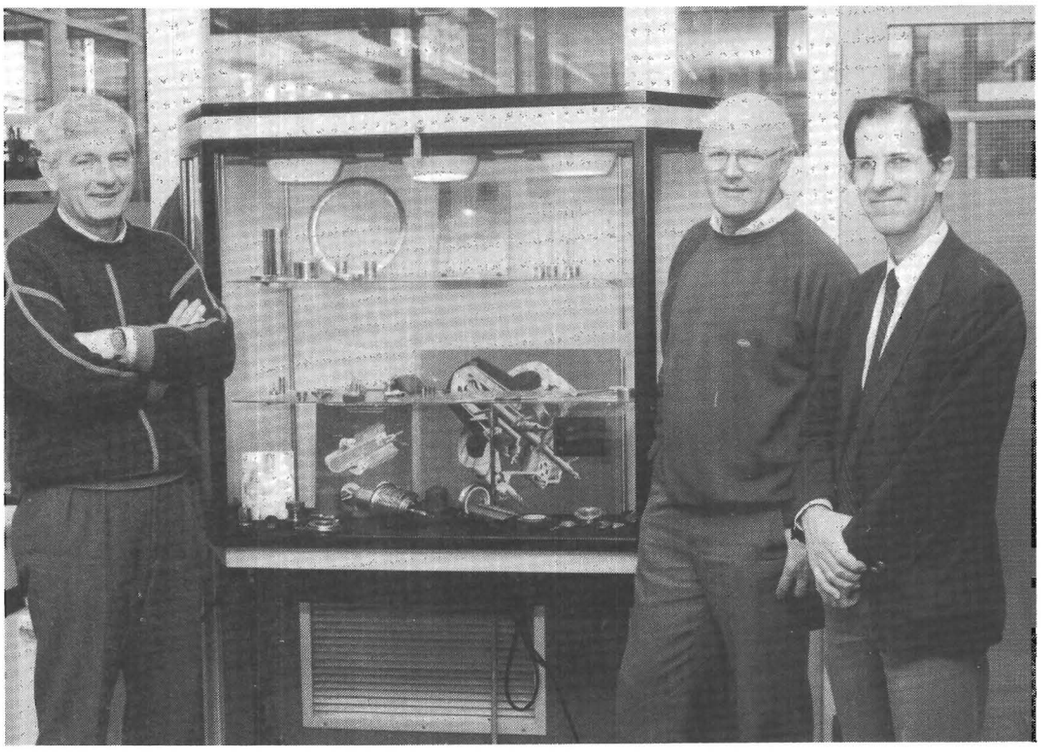

Onderdelen van de TEO met vlnr ing. Toon Schoonen (l), Jan van Bussel (m) en dr.ir. Lodewijk Wolff.

Het slagveld van sekse en emoties

Verschillen tussen mar onderwerp van felle er

BOEK BESPREKING

'Dat alles is nu heus eens goed, eenvoudig en ook prettig geregeld' schreef socioloog Steinmetz rond de eeuwwisseling. Het ging over de verschillen tussen man en vrouw. Weinigen hebben sindsdien deze serene overtuiging gedeeld. In wetenschap, politiek en in bed werden nieuwe regelingen bediskussieerd om de maatschappelijke ongelijkheid tussen de seksen te verminderen. Sommige verschillen blijken echter hardnekkiger dan velen hadden gehoopt. Waar komt die hardnekkigheid vandaan? Na jarenlange aandacht voor maatschappelijke conditionering (nurture), wordt er tegenwoordig steeds meer op biologische verklaringen (nature) gewezen. Ligt het dan allemaal toch aan de hormonen?

Angèle Verkaaik

Lillian B. Rubin vindt van niet. In 'Het erotisch slagveld' onderzoekt ze de gevolgen van de seksuele revolutie voor de gemiddelde heteroseksuele Amerikaan. Ze ging te werk op de manier die inmiddels haar handelsmerk is geworden; diepgaande interviews aangevuld met een breder opgezette enquête. In grote lijnen kennen we het verhaal. De dubbelzinnigheid van de jaren '50, met strikte normen waaraan bijna niemand kon voldoen. De bevrijding in de zestiger jaren, die later voor velen ontaardde in 'zinloos geneuk met iedereen die je tegenkwam.' Tegenwoordig ligt het verlangen begraven onder een hoop verwarring en onzekerheid, vindt Rubin, omdat er zoveel over seks gepraat en geschreven wordt. Ze draagt zelf prompt haar steentje bij.

Ideaalbeeld

De veranderingen die de seksuele revolutie teweeg heeft gebracht in de relatie tussen mannen en vrouwen zijn volgens Rubin 'van welhaast verbijsterende omvang'. Onder de oppervlakte leven echter oude gedachten voort. Het ideaalbeeld van veel mannen is 'een ambitieuze, assertieve vrouw'. Vrouwen vallen doorgaans op een 'gevoelige man, als hij maar geen slapjanus is'. Evenals in haar eerder werk verklaart Rubin, sociologe en psychologen, de taaiheid van stereotype man/vrouwbeelden vanuit de vroege jeugd. Doordat de meeste kinderen door een vrouw worden opgevoed verloopt de vorming van de sekse-identiteit voor jongens en meisjes heel verschillend. Jongetjes moeten zich losmaken van het object van hun eerste identificatie, hun moeder, omdat ze van het andere geslacht blijkt te zijn. Dit gaat gepaard met zoveel geschokt vertrouwen, dat ze een muur optrekken rond hun pas gevormd ego. Alles wat te maken heeft met vrouwelijkheid, relaties of emoties wordt voortaan geassocieerd met deze pijnlijke scheiding en zorgvuldig buiten de muren gehouden. Meisjes delen deze traumatische ervaring niet. Hun relatie met de moeder blijft intakt en ze blijven daardoor opener in hun emoties en afhankelijk van hun relaties. Pogingen tot veranderingen op latere leeftijd stuiten op weerstanden die in de vroegste jeugd zijn ontstaan en die de basis van de persoonlijkheid vormen. Op het slagveld worden de oude stellingen betrokken: de man wil seks, de vrouw wil een relatie.

Verdomhoekje

Geen wonder, aldus de Britse journalisten Anne Moir en David Jessel, dit soort voorkeuren zit namelijk voorgebakken in onze hersenen. Bewijzen dat de hersenen van mannen en vrouwen verschillen stapelen zich op, zo stellen zij. Deze bevindingen worden echter genegeerd en gebagatelliseerd, uit angst dat ze het emancipatieproces zouden ondermijnen. Daarbij bestaat er een algemene huiver voor (neuro)biologische verklaringen van menselijk gedrag. Associaties met schedelmeting en genenmanipulaties doemen al snel op. Moir en Jessel vinden het de hoogste tijd om 'nature' uit het verdomhoekje te halen. Daarvan getuigt de titel van hun boek: *'Het grote verschil tussen man en vrouw. Waarom de hersenstructuur mannen en vrouwen zo verschillend maakt'*. Grondige bestudering van de literatuur- het combineren van gegevens uit onder andere psychologisch onderzoek, neurobiologische tests en dierproeven leidde hen tot de overtuiging dat de 'sociologische fabel' van seksegelijkheid onhoudbaar is.

Testosteron

Niet onze opvoeding, maar onze hersenen en hormonen bepalen de rollenpatronen. Dat gaat als volgt in zijn werk: Ongeveer zes weken na de bevruchting valt de beslissing of het embryo een jongen of een meisje wordt. Bepalend hiervoor zijn niet alleen de genen, maar ook het geslachtshormoon testosteron, geproduceerd door de foetale testikels. Als dit hormoon inwerkt op een in genetische aanleg vrouwelijke vrucht, ontwikkelt die zich tot een jongen. Een mannelijke chromosoom-combinatie zonder testosteron wordt een meisje. Het hormoon bepaald niet alleen uiterlijke kenmerken, maar ook de hersenstructuur. De hersenen worden als het ware voorgeprogrammeerd In de puberteit wordt dit programma geaktiveerd doordat de hormoonhuishouding van jongens zorgt voor een extra dosis testosteron.
Een voorbeeld: Het lijkt erop dat er tussen de linker- en rechterhersenhelft bij vrouwen meer verbindingen bestaan dan bij mannen. Zie daar het antwoord op het raadsel van de vrouwelijke intuitie. In mannenhersenen zijn de centra voor taalvaardigheid en emotionele reacties gelokaliseerd in verschillende hersenhelften. Vandaar dat mannen hun gevoelens zo moeilijk uiten. Moir en Jessel slagen erin op prikkelende wijze aannemelijk te maken dat er méér biologische verschillen tussen de seksen bestaan, dan de ons allen welbekende.

Kaartenhuis

Minder overtuigend klinkt hun betoog als het gaat om de effecten van die verschillen op gedrag. In de wetenschap staat deze relatie nog volop ter discussie. Men is nog niet verder dan het opstellen van hypotheses. Bij Moir en Jessel wordt zo'n hypothese gaandeweg een vaststaand feit. Op grond hiervan schrijven ze de meest uiteenlopende verschillen in gedragingen, vaardigheden en gevoelens toe aan sekseverschillen in het brein. Hun betoog lijkt hierdoor op een kaartenhuis. Dat irriteert vooral om-

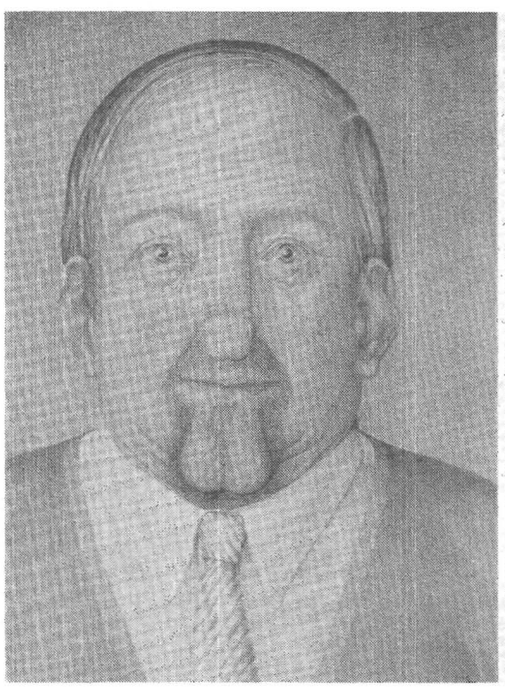

De man zoals de kunstenares Barbara Millett hem ziet en de vrouw zoals de surrealistische schilder Margritte haar afbeeldde. Illustraties uit het boek Manwatching van Desmond Morris

en vrouw telkens opnieuw hardnekkige discussies

Onlangs verschenen

Mary Bolcksma
(Nederlandse bewerking: Hans van Maanen)
De schaal van Richter en andere getallen.
Bert Bakker 1991, f 24,90
De wereld is vol lettertjes en cijfertjes. Dit boek geldt als een handleiding daarbij. Je kunt het zo gek niet verzinnen of het staat erin: diafragmagetallen, nummers op bankbiljetten, E-nummers in het voedsel, schoenmaten enz. En passant staan er ook nog leuke wetenswaardigheden in voor aan de borreltafel: bijvoorbeeld dat je met één potlood 45.000 woorden kunt schrijven, ofwel een lijn van 50 kilometer kunt trekken. Of dat fijn schuurpapier 200 korrels per vierkante centimeter bevat en grof 40.

Paul Davies
Blauwdruk van de kosmos.
Contact 1991. f 39,90.
Weer een loot aan de holistische stam vormt dit boek waarin de opvatting wordt verworpen dat het heelal een speelbal zou zijn van willekeurige krachten. Davies voert argumenten aan voor een voorbeschikt, universeel ontwerp van de kosmos. Bij zijn pogingen de geheime scheppingskracht te begrijpen die de natuur eenheid geeft gaat hij in op uiteenlopende wetenschapsterreinen als de evolutieleer, het hersenonderzoek, computerkunde en astrofysica. Het heelal ontwikkelt zich naar steeds hogere niveaus van ingewikkelde zelforganisatie. Hiermee valt het boek de stelling aan dat het heelal alleen een samenstel van deeltjes is dat geregeerd wordt door natuurkundige wetten.

Irmgard Hülsemaan
Doe het dan voor mij. Ambo.
Verschijnt in maart 1991 f 25.-.
Het begint vaak onschuldig in de kinderjaren: 'Doe het dan voor mij'. Door dit zinnetje worden vrouwen onbewust tot gehoorzaamheid gedwongen, tot ongemerkte aanpassing aan ouders, partners etc. Hulsemann doet in dit boek een oproep om aan de macht van deze magische formule te ontsnappen. 'Als vrouwen werkelijk een verandering willen, moeten ze uit hun doornroosjeslaap ontwaken, in het verstoorde gebeuren ingrijpen en erop staan dat liefde wordt gedeeld'.

Ben Paul
Modieus materialisme.
Aramith 1990, f 24,90.
Op geestige wijze stelt de schrijver een aantal aspecten van de moderne samenleving aan de kaak. Hij onderscheidt een belangen tegenstelling van het materialisme enerzijds, het milieu anderzijds. Wie zal winnen? 'Materialisme, of m'isme', zoals de schrijver zegt, 'is niet alleen maar het kopen van steeds meer hebbedingen. M'isme is het geloof dat noden van de wereld gediend zijn met tastbare voorwerpen'.

John Allen Paulos
Wiskunde en humor.
Bert Bakker 1990, f 24,90.
John Swift had het bij het verkeerde eind toe hij eens verklaarde dat alle 'logica'-vreters' bij elkaar nog niet konden uitleggen wat humor is. J.A. Paulos trok zich daar echter niets van aan en schreef een boekje over de logica van de humor. Hij bestudeert de formele kenmerken van humor door de structuur van grappen en humoristische gedachten via wiskundige beschrijvingen uiteen te zetten. Ingenieus maar niet altijd even makkelijk te volgen.

dat de conclusies met zoveel stelligheid worden gebracht: *'De strijd om het al dan niet bestaan van sekseverschillen die hun oorsprong in de hersenen hebben, is beslecht.'* In de roes van de overwinning verliezen de auteurs alle andere gedragsbepalende factoren uit het oog.
Ze betichten de voorstanders van het 'nurture' -argument zelfs van 'seksueel fascisme'. Vanwaar eigenlijk deze blinde overtuigingsdrang?

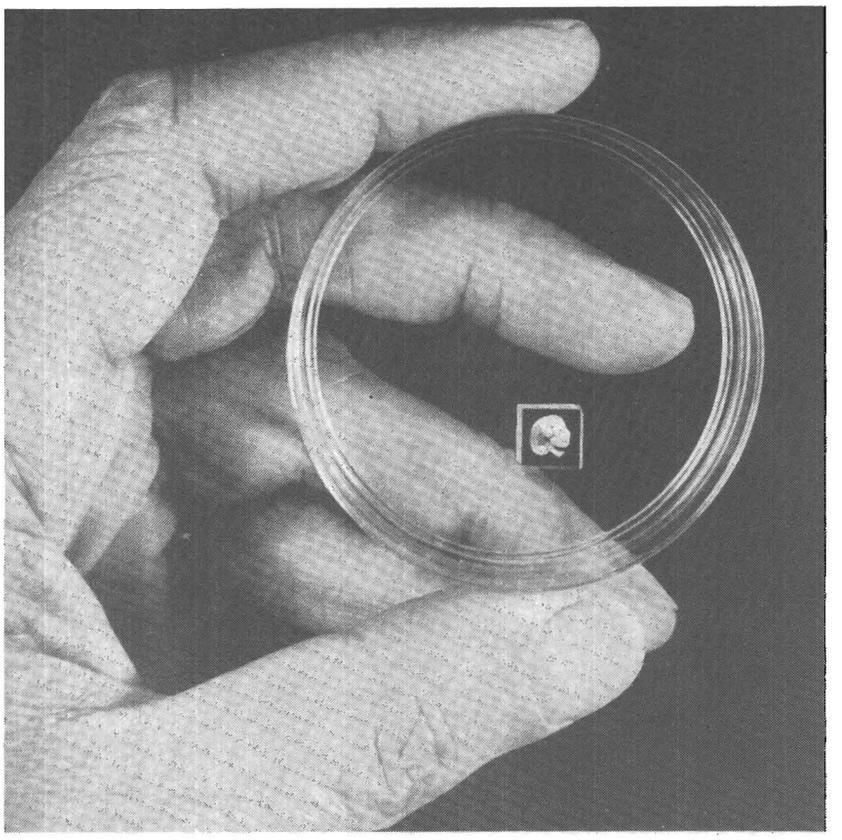

Een embrio van vijf weken. De seksevan de vrucht laat zich dan nog niet herkennen. Illustratie uit het boek Vom Ei zum Embryo.

Polariteit

Volgens Aafke Komter is het hele gedoe over sekseverschillen vooral een retorisch debat. Komter, die eerder promoveerde op een studie naar 'De macht van de vanzelfsprekendheid', borduurt verder op dit thema in 'De macht van de dubbele moraal'. In dit boek bekijkt ze hoe 'het systematische verschil in waarneming, beoordeling, bejegening en beleving van mannen en vrouwen' (de dubbele moraal) de bestaande assymetrie in de sekseverhoudingen steeds weer bevestigd. In haar visie heerst er onduidelijkheid over de kernbegrippen van het debat 'verschil' en 'gelijkheid'. Iedereen heeft zo zijn eigen opvatting wat deze begrippen inhouden. Men kan er alle kanten mee op! Dit verschijnsel duidt op macht, aldus Komter. Eigenlijk gaat het er niet zo zeer om of mannen en vrouwen gelijk of verschillend zijn. Het gaat om de bedoeling die men bewust of onbewust heeft met zijn uitspraken. Achter het 'nature-nurture-debat schuilt een andere tegenstelling, die tussen constant en veranderlijk. Natuur wordt gelijk gesteld met het onveranderbare. Diegenen die de status-quo willen handhaven hameren op biologische verschillen. Wie meer voor verandering voelt, zet sociologische en juridische ongelijkheden in de schijnwerpers. Maar, zo stelt Komter, *'Het is niet goed mogelijk om het biologische van het sociale te scheiden. Biologische toestanden worden altijd getransformeerd door de sociale praktijken waarin ze ingebed zijn en ontlenen daaraan hun betekenis'*. Het denken in zulke tegenstellingen vormt de basis voor de macht van de dubbele moraal. Komter doet een ontsnappingspoging en gaat op zoek naar een moraal die niet sekse-gebonden is. Een moraal waarin zaken als natuur en cultuur, ratio en gevoel, zorgzaamheid en rechtvaardigheid, mannelijkheid en vrouwelijkheid worden geïntegreerd en niet langer als tegengesteld worden gezien.
Dit boek haalt veel overhoop. Filosofen, sociologen en psychologen als Aristoteles, Norbert Elias en Carol Gilligan passeren de revue. Helaas is het geheel nogal warrig. Dit geldt met name voor het tweede deel: een empirische studie naar de werking van de macht van de dubbele moraal in drie beroepsgroepen, te weten docenten, verplegend- en administratief personeel. Dit gedeelte lijdt aan een overmaat van schema's en vergelijkingen en een tekort aan duidelijke en zinvolle conclusies.
Eén ding wordt in ieder geval wel duidelijk; Komter ontkomt niet aan haar eigen stelling. Ook haar redeneringen verraden achterliggende motieven. Haar pleidooi richt zich vooral op het doorbreken van het polariteitsdenken. Zo pleit ze impliciet voor een vroegtijdig einde van het 'nature-nurture'- debat. Volgens Komter is het niet het één of het ander. En vooral: is de man niet de ene en de vrouw niet de ander.

Lillian B. Rubin- *Het erotisch slagveld Ambo/Baarn 1990. 219p.*
Anne Moir, David Jessel- *Het grote verschil tussen man en vrouw. Waarom de hersenstruktuur mannen en vrouwen zo verschillend maakt. Zomer&Keuning Boeken B.V. Ede 1990. 224p.*
Aafke Komter- *De macht van de dubbele moraal. Verschil en gelijkheid tussen de seksen. Van Gennep Amsterdam 1990. 263p.*

TWENTE SCHOOL OF MANAGEMENT

competitive advantage through investment in management of technology, innovation and entrepreneurship

ALS INGENIEUR KLAAR VOOR JE START-BAAN?

met onze **full-time** MBA-opleiding neemt je carrière een nog hogere vlucht

KLAAR VOOR DE START?
Studeer je binnenkort af als ingenieur of academicus met een technische oriëntatie? Dan kun je de toekomst met vertrouwen tegemoet zien. Het bedrijfsleven zit immers te springen om gekwalificeerde technici.
Toch zou het de moeite lonen je nog even te bezinnen voor je daadwerkelijk de praktijk in gaat.

FULL-TIME MBA-OPLEIDING 1991-1992
aanvang: september 1991
Als je de ambitie hebt om op termijn door te groeien naar een positie in het (top)management, dan kan de Twente School of Management je nu al een vliegende start geven.
In onze MBA-opleiding wordt je technische vakkennis aangevuld met multidisciplinaire managementkennis en managementvaardigheden.
Het accent ligt vooral op "management of technology", innovatie en ondernemerschap, omdat deze drie gebieden de belangrijkste factoren zijn om succesvol nieuwe zakelijke mogelijkheden te onderkennen en te benutten.

TWENTE SCHOOL OF MANAGEMENT KOMT NAAR JE TOE
Wil je meer weten, kom dan naar een van onze informele lunchbijeenkomsten.
Tijdens deze bijeenkomsten kun je uitgebreid met stafleden, studenten en graduates van de Twente School of Management van gedachten wisselen over de toegevoegde waarde die het MBA-diploma **jou** als technicus kan geven.

GRONINGEN: 5 maart in zaal 114 in het Zernikegebouw, Universiteitscomplex Paddepoel.

ENSCHEDE: 6 maart in "Logica", op de Campus van de Universiteit Twente.

WAGENINGEN: 13 maart in zaal 55 van het Biotechnion van de L.U. Wageningen.

EINDHOVEN: 19 maart in de Van Trierzaal, Bestuursgebouw T.U. Eindhoven.

Aanvangstijd is steeds: **12.30 uur**.
Een broodje staat voor je klaar.

Je kunt je opgeven door de bon in te vullen en op te sturen aan:

UNIVERSITEIT TWENTE
T.A.V. TWENTE SCHOOL OF MANAGEMENT
ANTWOORDNUMMER 323,
7500 VB ENSCHEDE

Een postzegel is niet nodig.

Even bellen kan natuurlijk ook.
Ons nummer is: **053-893481**.

Ja, ik heb belangstelling voor de full-time MBA-opleiding:

- ○ Ik kom op de bijeenkomst in
  - ○ Groningen (5 maart)
  - ○ Enschede (6 maart)
  - ○ Wageningen (13 maart)
  - ○ Eindhoven (19 maart)
- ○ Stuur mij de uitgebreide brochure
- ○ Maak met mij een afspraak voor een persoonlijk gesprek.

Naam:

.....

Adres:

.....

Postcode/woonplaats:

.....

Telefoon:

.....

Studierichting:

.....

Universiteit/HBO

C

een onderdeel van

DE ONDERNEMENDE UNIVERSITEIT

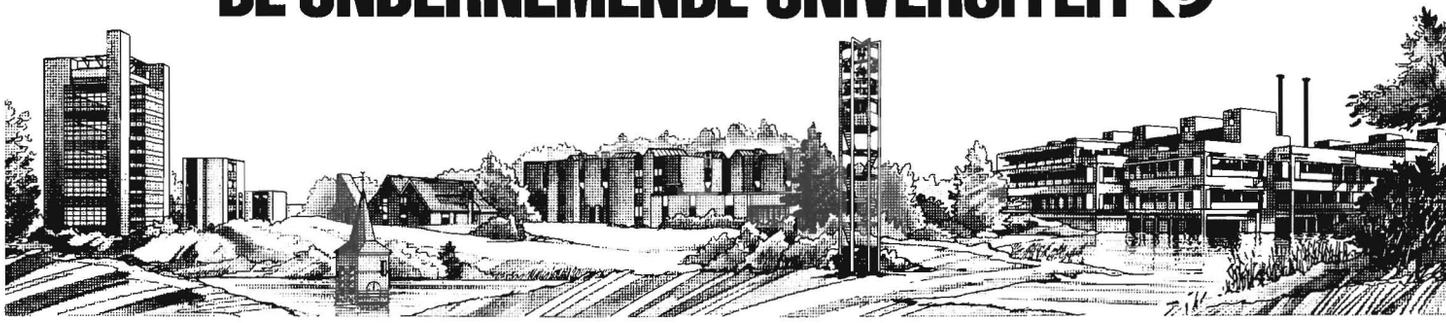

Lustrum aanleiding voor Gedenkboek

'Ooggetuigen' beschrijven oprichting van tweede TH in Nederland

Voor studentencorpora is het gesneden koek, die geven wel vaker een almanak uit. Voor de TUE is het iets nieuws: een het 'Gedenkboek' bij het vijfendertigjarig bestaan van de universiteit. Een aaneenschakeling van verhalen, terugblikken en analyses van de geschiedenis. In de eerste jaren werd er geïmproviseerd met de ruimte die er was. Anderhalf decennium werd alles op zijn kop gezet door de bestuurshervormingen. Studenten gingen mee besturen. Het boek opent met de discussie rond de oprichting van deze tweede technische hogeschool Nederland: *'Aan de oprichting van de Technische Hogeschool Eindhoven gaan minstens tien commissies vooraf, en enkele tientallen meters aan rapporten, notities en correspondentie.'*

Arjan Struik

De omslag van het boek is een idee van Cliff Hasham, grafisch ontwerper bij de Repro. Hij ziet daarin de bomen vanuit de mist van het verleden groeien naar de toekomst. De foto van het hoofdgebouw en E-hoog zijn gedigitaliseerd om een link met de technologische ontwikkelingen te leggen.
Volgens het voorwoord is vijfendertig jaar nog niet monumentaal. Toch hebben de initiatiefnemers onder leiding van de emeritus-hoogleraar prof.dr.ir. Gerrit Vossers gemeend dat het nu geschreven moet worden. Er zijn namelijk nog *'ooggetuigen'* die uit de eerste hand kunnen vertellen.

Improviseren

In het eerste deel van het boek gaan de schrijvers van de verschillende verhalen in op de geschiedenis van de universiteit en het universitaire onderwijs. Prof.dr.ir. Harry Lintsen en drs. Giel van Hoof openen het boek met een beschrijving van de oprichting van de TUE en de strijd om de vestigingsplaats die daaraan vooraf ging. Het trio prof.dr. Jan Bakker, drs. Martijn Bakker en ir. Hans van Kalkhoven, voormalig hoofd van de Bouwtechnische Dienst schilderen in het tweede hoofdstuk de problemen die de jonge universiteit in haar eerste jaren tegenkwam. Het woekeren met de ruimte, het improviseren en het ontwerp van de huidige betonnen bouwwerken. Vossers zelf schreef een bijdrage over de invoering van de twee-fasenstructuur. Een reorganisatie van het hoger onderwijs waar hij zelf eens de fundamentenvan heeft gelegd. Prof.dr. Marten Groen heeft de bestuurshervormingen die het gevolg waren van de woelige jaren zestig op een rijtje gezet. De toenmalige THE heeft daarin nog een markante rol gespeeld doordat het de eerste instelling was met een universiteitsraad. Ook de samenwerking met de universiteit in Tilburg heeft Groen onder de loep genomen. Er is zelfs sprake geweest van een mogelijke achtste medische faculteit in Nederland. Eindhoven en Tilburg zouden daarvoor de krachten bundelen.

Prof.dr.ir. Stan Ackermans is verantwoordelijk voor een beschrijving van de nieuwste ontwikkelingen aan de TUE: de high tech-profilering.
Prof.dr.ir. Frans Schurer beschrijft de veranderingen die het rekencentrum en de bibliotheek hebben doorgemaakt in de afgelopen vijfendertig jaar. Het tweede deel hebben de faculteiten zelf voor hun rekening genomen.
Hoog-

leraren en medewerkers van het eerste uur schetsen een beeld van de ontwikkelingen in onderzoek en onderwijs.
Verspreid over het hele boek staan kleine 'intermezzo's'. Verhalen over bijvoorbeeld de studentenverenigingen, In- en Externe betrekkingen en de grafiek- en beeldencollectie.

Secretaris Commissie Gedenkboek TUE

Ondergetekende,
Naam: _____
Woonadres: (straat) _____
(postcode) _____

- ❑ Bestelt ..... exemplaar(ren) van het Gedenkboek TUE en maakt gebruik van de speciale voorintekenprijs van f 30.- per exemplaar.
- ❑ Zal het verschuldigde bedrag overmaken op de postgiro rekening van de TUE 1076.326 o.v.v. 'Gedenkboek TUE'.
- ❑ Zal het Gedenkboek na verschijnen bij de TU boekhandel afhalen.

Handtekening: _____

Kan vóór 15 maart 1991 ongefrankeerd verzonden worden naar:

Secretaris Commissie Gedenkboek TUE,
Antwoordnummer 513, 5600 MB Endhoven

IREEN van start

Een groep van tien vrouwen nam het initiatief tot de oprichting van een vrouwennetwerk, gericht op technische vrouwen op HBO en WO niveau. Dit resulteerde in de Stichting IREEN Netwerk voor Technische Vrouwen. Met deze stichting willen de vrouwen de mogelijkheid scheppen om ervaringen te delen en hun professionaliteit in te zetten ten behoeve van elkaar. De eerste bijeenkomst is gepland op vrijdag 8 maart, in de Van Trierzaal van het bestuursgebouw. Drs. Anja Berkelaar van de RU te Groningen houdt dan een lezing met als titel: 'Werken netwerken?' Aanvang om 17.30 uur.
Deelnemen kost 35 gulden. Meer informatie te verkrijgen bij Henny van der Wielen, tel. 751104.

Samenwerking Natuurkunde en St. Joseph-ziekenhuis

Afstudeerders en couveusekindjes

Couveusekindjes vormen een zware belasting voor het personeel van de ziekenhuizen. Automatisering kan hierbij uitkomst bieden. Het Sint Joseph Ziekenhuis is een van de landelijke centra voor de behandeling van pasgeborenen (neo-natologie) in Nederland. De afdeling klinische fysica van het Veldhovense ziekenhuis werkt sinds een jaar samen met de faculteit Natuurkunde van de TUE aan een automatiseringsproject voor de afdeling Neonatologie.

Eduard Spelier

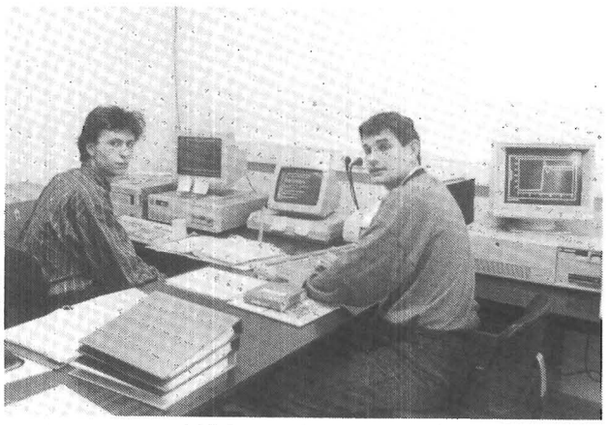

Dr. Herman van Langen (St. Joseph-ziekenhuis) en natuurkundestudent Guido ter Horst (l)in de regelkamer van de couveuseruimte. Fotos: John Claessens.

Het aantal te vroeg geboren babies in Nederland stijgt. Het aantal dat het overleeft ook. De moderne techniek draagt daartoe bij. Dr.ir. Pieter Wijn, klinisch fysicus in het Sint Joseph Ziekenhuis in Veldhoven: *'Het is een welvaarts-probleem. In de derde wereld sterven te vroeg geborenen gewoon. Nieuwe methoden voor kunstmatige bevruchting veroorzaken het toenemend aantal te vroeg geborenen in de westerse wereld. Een vrouw die op kunstmatige wijze zwanger wordt, heeft een grotere kans op complicaties tijdens de zwangerschap.'*

PINO

Op de afdeling neo-natalogie staan nu acht bedjes. Vier verplegers zijn er nodig om een baby 24 uur per dag te bewaken. Per couveuse geeft een monitor voortdurend informatie over de toestand van het kind. Op die monitor is de hartslag te volgen via het ECG (Elektro Cardio Gram), evenals het ademhalingsritme, de zuurstofsaturatie (de mate waarin zuurstof in het bloed wordt opgenomen) en eventueel de bloeddruk. Deze bewakingsapparatuur slaat alarm bij afwijkingen. Vals alarm komt helaas nog al eens voor. Een baby hoeft zich maar om te draaien en het ECG vertoont al een afwijking. Verplegers zien snel genoeg wanneer het menens is, maar hoe kan een computer dit zien? Dit is één van de vraagstukken, die de automatisering van de bewaking van couveusekindjes bemoeilijkt. De afdeling klinische fysica van het Sint Joseph Ziekenhuis werkt samen met de faculteit Natuurkunde aan een oplossing voor deze problemen.
Dr.ir. Klaas Kopinga van de vakgroep magnetisme coördineert binnen de faculteit N het project, dat PINO is gedoopt. PINO staat voor Physiologisch Informatievoorzieningssysteem Neonatologisch Onderzoek. Het afgelopen jaar zijn er vanuit N voortdurend twee afstudeerders en twee stagiairs met dit project bezig geweest. Kopinga zit in de werkgroep laboratoriumautomatisering en heeft daardoor ervaring met dit soort projecten.

Jong vakgebied

Pieter Wijn is werkzaam op de afdeling klinische fysica van het Sint Joseph en begeleidt aldaar de N-studenten. Wijn over het waarom van de samenwerking: *'Neo-natalogie is een erg jong vakgebied, en dat is goed te merken in de behandelmethoden. We doen onze uiterste best om de babies in leven te houden maar we komen niet altijd toe aan het optimaliseren van de behandeling. De pasgeborenen-afdeling in de ziekenhuizen werkte bovendien niet erg efficiënt. Er stond daar veel apparatuur die zelden gebruikt werd. Dat was een van de redenen waarom het ministerie van WVC naast de academische ziekenhuizen twee grote gewone ziekenhuizen aanwees als centrum voor neo-natologisch onderzoek. Een van die ziekenhuizen is het onze, het Sint Joseph, het andere staat in Zwolle. We vonden dat een dergelijk project in een academische sfeer moest verlopen. Met andere woorden, we wilden met een universiteit samen werken. We hebben toen voor een samenwerking met de TUE gekozen in plaats van een universiteit met een medische faculteit omdat op de TUE de academische sfeer heerst die we zochten en omdat daar de expertise op het gebied van laboratoriumautomatisering aanwezig is.'*
De TUE beschouwt de samenwerking eveneens positief. De studenten niet in het minst. Wijn: *'Er is erg veel belangstelling vanuit de studenten om hier stage te komen lopen of om hier af te studeren. Tot eind '92 zitten we al vol met afstudeerders.'*
Het doel van het project is het opti-

Het doel van het project is het optimaliseren van de behandeling van te vroeg geborenen. Nu zijn vier verpleegsters of broeders nodig om acht couveuses te bewaken.

stagiairs komen verpleging van te hulp

maliseren van de behandeling van te vroeg geborenen door middel van wetenschappelijk onderzoek. Men wil dit bereiken door de informatiestroom, die de bewakingmodules genereren met een computer te analyseren en op te slaan. Wijn: *'Het doel is niet om tot intelligente bewaking te komen maar wel om de kwaliteit van de behandeling te verhogen.'* Kopinga: *'De bewakingsmethoden van couveusekinderen is in hoge mate gebaseerd op de kennis die is opgedaan bij volwassenen op een intensive care afdeling.'*

Ruis

Een baby van ruim een pond mag dan wel dezelfde organen als een volwassene hebben, er zijn nogal wat significante verschillen. Het voornaamste verschil is natuurlijk wel het gewicht en grootte. Wijn: *'Een baby van achthonderd gram heeft maar vijftig milliliter bloed. Je kunt je voorstellen dat je dan niet voortdurend monsters kunt nemen. Metingen doen we dan ook zoveel mogelijk non-invasief. Met andere woorden: niet in het lichaam. We proberen zoveel mogelijk te werken via elektrodes en andere methodes als meten met infrarood licht. Alleen als het echt niet anders kan, meten we in de adertjes.'*

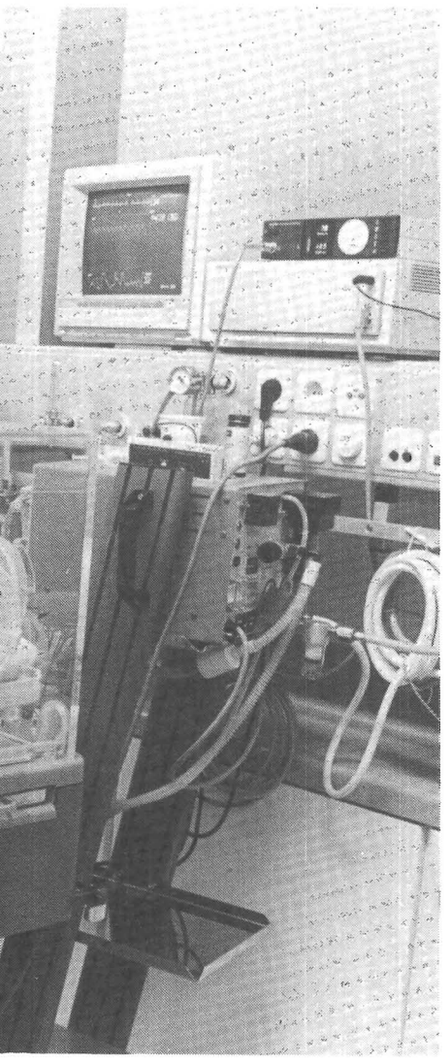

De non-invasieve methodes zijn echter gevoelig voor storingen als ruis - je meet meestal indirect - en bewegingsartefacten, storingen in een van de meetsignalen omdat een baby zich plotseling beweegt. Naast de puls van bijvoorbeeld de hartspier meet je dan ook de puls van die spier die plotseling samentrekt. Bij een volwassene maakt dit niet zoveel in zo'n klein lichaampje is een puls in het been of de arm niet te scheiden van een puls in het hart. Van de informatie die de bewakingsmodules leveren kun je daarom ongeveer de helft weggooien. Er moeten dus methoden gevonden worden om het kaf van het koren te scheiden.

Strak ritme

Voor de verzorgers is de belangrijkste vraag hoe de algemene conditie van het kind is. De maat hiervoor is hoogstwaarschijnlijk dezelfde als bij foetussen in de baarmoeder, namelijk het hartritme. Een mooi strak ritme is hierbij net zo ongezond als een bijzonder onregelmatig ritme. Bij een strak ritme ligt het kind 'dood'stil en in het andere geval klopt het hart ongecontroleerd. Het ECG van een baby kan de verzorgers dus informatie verschaffen over zijn conditie. Dit ECG is echter regelmatig 'vervuild' door ruis of bewegingsartefacten. De monitor levert een onbruikbaar signaal dus. Dit kan bijvoorbeeld opgelost worden door eerst te filteren om de ruis eruit te halen. De computer kan de slagen van dit gefilterde signaal vergelijken met 'goede' slagen die gevonden zijn door middeling over een lang interval van het gefilterde signaal in een voorgaande periode waarin het hart wel rustig klopte.

De volgende stap is integratie met andere meetsignalen. De hartslag kan bijvoorbeeld vergeleken worden met de druk in de hoofdslagader na samentrekken van het hart. Normaliter wordt een piek in het ECG gevolgd door een piek in het drukverloop. Is dit niet het geval, dan kun je de piek in het ECG 'weggooien'. Deze laatste ontwikkelingen staan nog in de kinderschoenen. Er zijn bij deze methode vooral problemen met de signaalverwerking.

Databank

Een andere belangrijke functie van het systeem is het aanmaken van databanken met de bewerkte gegevens van de bewakingsmonitoren. Kopinga: *'Binnenkort wordt de afdeling neo-natologie uitgebreid van acht naar twintig couveuses. We krijgen dan grote hoeveelheden informatie binnen die verwerkt moeten worden. Je kunt moeilijk alles gelijk maar in het geheugen zetten. De verwerkte gegevens kunnen we later met de werkelijke gesteldheid van de babies vergelijken.'* Wijn: *'Op deze manier kun je bijvoorbeeld het effect van het toevoegen van medicijnen gaan volgen.'* Als dit alles afgerond is, hebben de onderzoekers het doel voor het grootste deel bereikt. Schone, opgeslagen gegevens kunnen met de medische gegevens vergeleken en geëvalueerd worden met de medische kennis van de behandelende artsen. Wijn: *'Op die manier hopen we de kwaliteit van de behandeling behoorlijk te verhogen.'*
De laatste stap is het aansluiten van het systeem op het ziekenhuisnetwerk. Dan krijgen verzorgers, neonatologen en klinisch fysici toegang tot de meetgegevens en de resultaten van het onderzoek.

'We proberen zoveel mogelijk te werken vie elektrodes en andere methodes als meten met infrarood licht...'

Expositie Eindhovense School in Zürich

Architectuur van eigen bodem krijgt erkenning in buitenland

CULTUUR

Onlangs is in Zürich een expositie geopend over De Eindhovense School, een vanuit de TUE ontstane school van architecten en stedebouwers. Op het aankondigingsfoldertje overheerst de kleur bruin, wat staat voor menging van stromingen en herinnering aan het verleden. Een in 1988 in Antwerpen gehouden tentoonstelling was al een eerste erkenning van De Eindhovense School. Ook wijdde het architectuurblad FORUM al eens een nummer van haar blad grotendeels aan de Eindhovense stroming.

Bouke Bisschop

Voor de organisatie van de expositie in Zwitserland tekent het architectuur-instituut van de Technische Hogeschool in Zürich, dat geldt als een ontmoetingspunt van de architectonische cultuur van Noord en Zuid Europa. De Eindhovense School, met werk van van onder meer Wiel Arets, John Körmeling, Bert Staal, Jo Coenen, en Rudy Uytenhaak, wint in Zürich dus aan internationaal belang. Het materiaal is samengesteld door TUE-medewerker Gerard van Zeyl. Men kan, zo meent van Zeyl, niet meer om De Eindhovense School heen. In het onderwijsprogramma is daarvan zijns inziens niet veel terug te vinden. De faculteit legt liever nadruk op technische vakken.
De Eindhovense School, zo licht de TUE-medewerker toe, beoogt de student individueel te laten ontwerpen zonder bewust te sturen, zonder denkbeelden op te leggen. Ze gelooft erin dat uit de student zelf een goed ontwerp kan maken en van hieruit tot een methode van ontwerpen komt. *'Terwijl Delft de student in zekere zin een bepaalde methode oplegt en de eigen inbreng frustreert, probeert Eindhoven juist de architect in spe een geweten aan te meten. Ze vindt dat men bewust moet ontwerpen zonder oogkleppen op. Iedereen heeft bij wijze van spreken een zaklantaarn, in plaats van dat er één bundel licht op een steeds dezelfde muur is gericht. Wat DES betreft gaat het met andere woorden meer om de veelkleurigheid dan om de blinde bevestiging van een zelfgenoegzame samenleving.'*

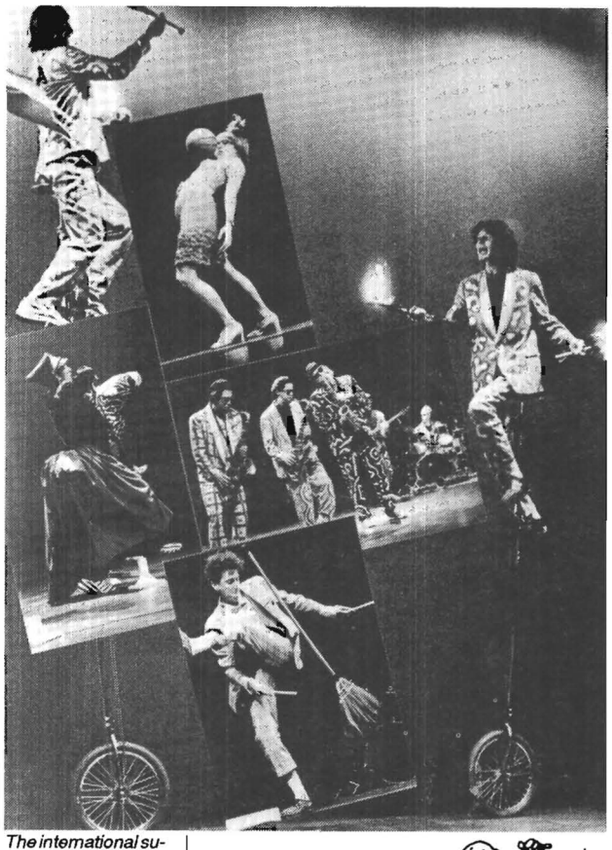

The international super street performers theatre show, schouwburg 2 maart. Foto: Andre Beekman.

AGENDA

Theater en muziek

Vrijdag 1 maart
- Schouwburg: Mark Kingsford speelt 'De gang van zaken', 20.15 uur
- Plaza Futura: Arthur Rooseveld met Only my nose knows (dans), 21.00 uur
- Effenaar: Jesus Lizard en Boss Hog

Zaterdag 2 maart
Schouwburg: The international super street performers theatre show, 20.15 uur
- Schouwburg: Magnolia met 'Alvast bedankt voor het komen', 20.30 uur
- Plaza Futura: Danscompagnie Limburg met 'Nu meteen en Alles Meer', 21.00 uur
- Centrum voor de Kunsten: Gitaarmiddag met F. v.d. Boom, 14.15 uur
- Theater 't Klein: bewegings theater Riet Verhelst met Cuczo, 21.00 uur
- Catharinakerk: psalm 51 Bach, 15.00 uur

Zondag 3 maart
- Theater 't Klein: auteur Were Were Liking uit Kameroen, 14.00 uur
- Fellenoord Concerten: slagwerkgroep Amsterdam, 12.15 uur
- Berlage: Turkse en Russische muziek met Pinar en het Oktober Oktet, 15.30 uur

Maandag 4 maart
- POC: Ensemble dell'Anima Eterna (Mozart's pianoconcerten), 20.15 uur
- Plaza Futura: theater Maas Producties met 'Victor of de kinderen van de nacht', 21.00 uur
- Centrum voor de Kunsten: gitaaravond met A. Cornuyt, 19.30 uur
- Café Wilhelmina: Zut Alors, 21.00 uur

Dinsdag 5 maart
- Schouwburg: Toneelgroep Amsterdam met 'Het Jachtgezelschap', 20.15 uur
- POC: Mozart's pianoconcerten, 20.15 uur
- Plaza Futura: theater Maas Producties met 'Victor of de kinderen van de nacht', 21.00 uur

Woensdag 6 maart
- Schouwburg: kindervoorstelling De Tak/ Kees van Loene 'Nachthemel', 14.30 uur
- Schouwburg: Paul van Vliet, 20.15 uur
- Plaza Futura: theater Maas Producties met 'Victor of de kinderen van de nacht', 21.00 uur

Donderdag 7 maart
- Schouwburg: Paul van Vliet, 20.15 uur
- Schouwburg: September Theater met 'De terugkeer van Gilgamesj', 20.30 uur
- Plaza Futura: theater Maas Producties met 'Victor of de kinderen van de nacht', 21.00 uur

Vrijdag 8 maart
- Schouwburg: Paul van Vliet, 20.15 uur
- Schouwburg: No place for Jennifer Quintic, première, 20.30 uur
- Plaza Futura: Theater Stella Den Haag met 'Carmen', 21.00 uur
- Theater 't Klein: dansgroep Tuerlings met 'Banale Dans', 21.00 uur
- Effenaar: Internationale Vrouwendag met theater Ruis met 'Balkon' en feest, 20.00 uur
- Het Wieganthuis: café chantant, 21.00 uur

Tentoonstellingen

SG, Hal Hoofdgebouw
- 1 t/m 27 maart: Alchemie-project

Apollohuis
- t/m 17 maart: installatie Danièle Cochard

Krabbedans
- t/m 24 maart: werk van Hedy Gubbels, Kees Spermon en Hans Wap

Gallerie Willy Schoots
- t/m 17 maart: tentoonstelling Jean Bilquin
- 2 maart t/m 6 april: Eugène Brands

H89
- t/m 3 maart: Petra Talsma.
- 8 maart: opening expositie Berrie van Beers en Francien Bressers

Magnolia met 'Alvast bedankt voor het komen', schouwburg 2 maart. Foto: Rolf Oldenhave.

'Liever duizend tekeningen dan r^2'

Kunstenares Berrie van Beers houdt niet van ezelsbruggetjes en formules

Haar werk kost minstens een bedrag met drie nullen. Ze heeft nog nooit wat verkocht, maar dat is voor haar lood om oud ijzer. Ze laat haar werk niet verslijten door de commerciële handel. Als materiaal voor de veelal metersgrote beelden gebruikt ze voornamelijk metaal, dat ze op de schroothoop haalt. Hoewel de cirkel bij haar centraal staat, werkt ze niet met 2 r en r^2. De beeldend kunstenares houdt niet van ezelsbruggetjes en formules, want ze is visueel bezig en niet wiskundig.

Paul Wouters

Berrie van Beers (27) komt vers van de pers. Na het LHNO en de Sociale Academie studeerde ze in 1990 aan de kunstacademie in Den Bosch af in de studierichting plastische vormgeving. *'De wiskundige berekeningen zijn op de kunstacademie natuurlijk wel aangereikt, maar ik gebruik ze niet. Via duizenden tekeningetjes kom ik tot de juiste afmetingen. Wat ik wil maken, kristalliseert langzamerhand uit in mijn hoofd. Daarna maak ik de technische tekeningen van de deeltjes die ik bij elkaar heb gezocht. Ik ben visueel ingesteld. Het is hetzelfde met tekenen in perspectief. Ik kan het wel, maar snap niet wat ik doe.'* Wat inspireert haar in een metalen cirkel, die voor kunstaarsbegrippen in het algemeen moeilijk te vervaardigen is? Van Beers: *'Visueel geleidt een cirkel beter dan een hoekige vorm. De lucht stroomt gemakkelijk door de kanalen. Het idee erachter is, dat je steeds beter weet wat je niet wil, naarmate je ouder wordt. Je hebt dan een beperkter vlak waarbinnen je keuzes maakt. De keuzes die je bewust wél maakt, verbreden zich alsmaar weer. Het blijft een circulatie waarin je steeds opnieuw dingen beproeft.'*

Waarmaken

Hoewel van Beers sinds haar afstuderen voortdurend wordt uitgenodigd te exposeren, moet ze zich nog helemaal waarmaken. *'Ik ben er niet echt op uit om veel geld met mijn werk te verdienen. Dan moet je exposities aflopen, op openingen verschijnen en jezelf bij galerieën aanbieden. Ik wil best een lekker centje bijverdienen, maar ga niet voor de handel door de knieën. Ik moet mijn vrijheid kunnen houden zodat ik kan maken wat ik wil. Het gaat om mijn werk, de rest is bijzaak.'*

Van Beers heeft sinds enkele maanden een atelier met woonruimte in Eindhoven. Haar werkstukken betaalt ze van een bijbaantje als serveerster bij café De Karseboom in Eindhoven. Wanneer gaat ze van haar kunst leven? *'Ik ben niet duur, maar wil mezelf niet zo aanprijzen. Ik sta achter het werk dat ik maak, heb geen arrogantie en wil gewoon kwalitatief goede arbeid verrichten. Ik zie wel waar het schip strandt.'*

Bij Berrie van Beers is alles nog te koop. Liefhebbers betalen voor de veelal mensgrote metalen beelden tussen de twee en drieduizend gulden. Van 8 t/m 31 maart exposeert ze met enkele werken in Galerie H.89 van kunstenaarsprojekt Dromedaris aan de Hofstraat in Eindhoven.

CULTUUR

Van Beers bij een van haar werken: 'Visueel geleidt een circel beter dan een hoekige vorm'
Foto: Paul Wouters

AGENDA

Films

Plaza Futura

- Vrijdag 1 t/m donderdag 7 maart: Speaking Parts van Atom Egoyan, 19.45 en 22.00 uur
- Vrijdag 1 t/m zondag 3 maart: Ortasinda Karanlik, Menduh Un (niet ondertiteld), 20.00 uur
- Vrijdag 1 t/m donderdag 7 maart: Un Monde Sans Pitié, Eric Rochant, 20.00 en 22.15 uur
- Vrijdag 1 maart: Videodrome (horror) (Canada 1982) van David Cronenberg, 24.15 uur
- Zondag 3 maart: Citizen Kane (USA 1941) van Orson Welles, 15.00 uur
- Maandag 4 t/m donderdag 7 maart: Bu Devrin Kadina, Umit Efekan, 20.00 uur
- Zondag 3 en woensdag 6 maart: kinderfilm Mio mijn Mio, Vladimir Grammatikov, 14.30 u.
- Vrijdag 8 maart: Au Revoir les Enfants, Louis Malle, 19.45 en 22.00 uur
- Vrijdag 8 maart: Step across the border, Humbert en Penzel, 20.00 en 22.15 uur

Effenaar

Dinsdag 5 en woensdag 6 maart: A Corps Perdu, Lea Pool, 21.00 uur

Presentatie Alchemie-project

Dat de hedendaagse scheikunde werd voorafgegaan door de alchemie is algemeen bekend. Minder duidelijk is echter hoe die ontwikkeling zich heeft voorgedaan. Welke kennis, instrumenten, handelingen en recepten waren al bekend bij de alchemisten, en in welke context werden zij gebruikt? Voor een vernieuwde kijk op moderne laboratoriumpraktijken kan het heel verfrissend zijn om te achterhalen hoe en met welk doel technieken als verwarmen, drogen, oplossen, destilleren reeds in een alchemistenkeuken werden gebruikt. Vanuit de moderne natuurkunde bezien lijken alchemisten nogal 'dom' en 'onlogisch'. Hun handelingen en opvattingen stroken volstrekt niet met hedendaagse opvattingen over materie en energie. Hun geschriften zijn vrijwel onbegrijpelijk en lijken een ratjetoe van scheikunde, astrologie, mystiek en religie. Hun analogieredeneringen maken op ons een volslagen onhoudbare indruk, maar voor de alchemist waren ze misschien even 'wetenschappelijk' als wiskundige vergelijkingen voor een moderne natuurkundige of scheikundige. Beoordeling van de mogelijke waarde van de alchemie kan niet anders dan na enige oriëntatie op het wereldbeeld van waaruit de alchemie bedreven werd; dat wil zeggen de natuurfilosofie van voor de opkomst van de Newtoniaanse natuurkunde. De tentoonstelling Alchemie is gebaseerd op de oriënterende aktiviteiten van een groep eerstejaars studenten van de faculteit Scheikunde, die hun project Chemie en Samenleving aan alchemie wijdden. Aan de verdere opzet en uitwerking namen twee studenten van de faculteit Natuurkunde deel.

Hal Hoofdgebouw, 1 t/m 27 maart

STUDIUM GENERALE

FACULTEITEN

Faculteitsberichten moeten, op floppy disk, via bureau onderwijs aangeleverd worden, en uiterlijk vrijdagmiddag bij de redactie van Cursor ingeleverd zijn. Duidelijk aangeven van welke faculteit de mededeling afkomstig is. Faculteitsberichten worden maar één keer geplaatst. Een bericht voor meerdere faculteiten wordt één maal volledig en vervolgens alleen met verwijzing geplaatst. Bij voorkeur géén samenvattingen toevoegen. Samenvattingen langer dan tien regels worden geweigerd.

ALLE FACULTEITEN

■ IPO-Colloquium
Drs. W.L.M. Croonen - IPO, ('Enkele experimentele waarnemingen over het onthouden van melodieën'), vrijdag 8 maart om 11.00 uur, IPO-colloquiumzaal.

Samenvatting
Het is een bekend gegeven dat er verschillen in moeilijkheidsgraad zijn tussen melodieën, wanneer men deze tracht te onthouden. Er zijn diverse modellen opgesteld, waarmee wordt getracht deze verschillen in complexiteit te voorspellen. Aan de hand van een aantal experimenten zal worden aangetoond dat naast de factoren die in genoemde modellen worden gehanteerd (zoals 'hiërarchische codeerbaarheid' en regelmaat in de accentstructuur) ook de onderliggende harmonische structuur van een melodie / reeks van belang is bij het onthouden. In de tweede plaats zullen een aantal experimenten besproken worden die enig inzicht verschaffen over de rol van een drieklank op de grondtoon voor het onthouden van reeksen tonen.

■ Extra RC-cursus
Het RC organiseert een extra cursus SQL (cursusnummer 453). De cursus vindt plaats op 14, 21, 28 maart en 4 april (hele dagen). Voor meer informatie zie cursusboekje, dat gratis is af te halen bij het cursusbureau (portiersloge RC).

■ Inleiding Industriële Marketing voor niet Bdk-studenten (1A121).
Dit keuzecollege wordt gegeven op woensdag het 7e en 8e uur, hoofdgebouw 8.63. Inschrijving vanaf maandag 4 maart, secretariaat Bedrijfseconomie paviljoen, J15 tussen 10.30-12.00 en 13.15-16.00 uur. Er is geen maximum aantal inschrijvingen.

■ Voortgezette Produktie- en Voorraadbeheersing (1C040)
Een deel van de collegestof van het bovengenoemde college zal gebaseerd zijn op de hoofdstukken 1, 2, 3, 8 en 9 van het boek 'Production Control - A Structural and Design Oriented Approach' van Bertrand, Wortmann, Wijngaard, 1990, Elsevier Science Publishing Co., Amsterdam.

TECHNISCHE BEDRIJFSKUNDE

■ Mondelinge taalvaardigheid voor Bdk (0T863/0T873)
In maart, april en mei bestaat er weer de mogelijkheid de vakken 0T863 (Videooefening) en 0T873 (Stagevoordracht) te volgen. Deze lessen zullen beginnen om 13.30 uur. Voor 0T863 zijn de volgende data gepland: 5, 12, 19 en 26 maart, en 6, 7, 21, 27 en 28 mei, allen in HG 8.61. Voor 0T873 zijn de volgende data gepland: 4, 11, 18 en 25 maart, 8, 9, 15, 16, 22 en 23 april, 22, 23 en 30 mei. De plaats is ook HG 8.61, met uitzondering van de bijeenkomsten in mei, in het PAV C.9. Inschrijven: bureau Onderwijs in het Paviljoen, of bij het secretariaat van de vakgroep PeTiT, HG 9.25. De definitieve indeling wordt opgehangen op de prikborden bij deze ruimtes.

■ Keuzecollege's lentetrimester vakgroep Bedrijfseconomie
- Inkoopmanagement (1A140) maximaal aantal deelnemers 60. Het college is verplicht. College op maandag 5e en 6e uur, paviljoen. - BIV II (1A071) maximaal aantal deelnemers 35. Het college is op vrijdag 1e en 2e uur. - Inleiding Industriële Marketing voor niet Bdk-studenten (1A121). Geen maximum aantal deelnemers. College woensdag 7e en 8e uur. HG 8.63. Voor bovenstaande vakken geldt: - inschrijving vanaf maandag 4 maart, paviljoen J15; tijdens de openingsuren (10.30-12.00 / 13.15-16.00). - Voor verdere informatie over de afzonderlijke vakken verwijzen wij naar de studiegids.

■ Voortgezette Produktie- en Voorraadbeheersing (1C040)
Zie berichten Alle faculteiten.

■ Methoden uit de Numerieke Analyse (2N230)
Studenten die in het komende lentetrimester dit college en het daarbij behorende (verplichte) practicum willen volgen, worden verzocht zich uiterlijk 14 maart aan te melden bij Berry van Bree, HG 6.33, tst. 2156.

■ Keuzecollege Bedrijfskundige Aspecten van Gegevensbanken (1B120)
Dit vak zal komend lentetrimester worden gegeven op basis van het boek: Elmasri, Navathe 'Fundamentals of Database Systems'. Dit boek bevat de verplichte stof. Bij intekening bij secretariaat BISA kan dit boek besteld worden à 70 gulden. Intekenen voor tijdige levering.

■ Overdrukkenserie Bedrijfskunde
Onderstaande recent verschenen overdrukken zijn te verkrijgen door schriftelijke bestelling bij Bibliotheek Bedrijfskunde. De kosten bedragen 3,50 gulden per zending plus 1,50 gulden per overdruk, bij vooruitbetaling door een Eurocheque te voldoen. 310 Externe logistiek en externe beperkingen, C.B. Tilanus. 309 Arbeidsproeven ten behoeve van selectie en training; Regelprestaties van leerling- en ervaren operators op een processimulator, A. Ridderbos. 308 Ontwikkelingen in de industriële logistiek, W. Monhemius. 307 Towards the project oriented organization with learning capabilities, J.I.M. Halman, J.N. van der Deijl, Th. van Waardhuizen. 306 Macro-ergonomic design: the need for empirical research evidence, J. Moraal, H. Kragt. 305 Het einde van Arbeidsprocesbenadering en Sociotechniek, F.M. van Eijnatten. 304 Verdeel en beheers, M.J. Ploos van Amstel. 303 Kenmerken van fasen in het produktieproces, H.H. van Mal, H.J.W. Vliegen. 302 The structuring of process knowledge: function, task, properties and state, H.J.W. Vliegen, H.H. van Mal. 301 Systeemstoringen en menselijk gedrag, T.W. van der Schaaf. 300 Redesigning and evaluating VDU graphics for proces control: cognitive ergonomics applied to the operator interface, T.W. van der Schaaf. 299 Managing the pipeline effectively, M.J. Ploos van Amstel. 298 Appels en distributielogistiek, L.F. Ottens, C.B. Tilanus. 297 Are software cost-estimation models accurate?, R.J. Kusters, M.J.I.M. van Genuchten, F.J. Heemstra. 296 De mestproblematiek is nog niet verwerkt, M.L.M. Stoop. 295 Electronic data interchange: een utopie?, C.M.A. Kreuwels. 294 Een bedrijfskundig model voor de analyse van informatiestromen, J.J.A. Bakker. 293 Software-ontwikkeling; beheersen en onzekerheid, F.J. Heemstra. 292 Een model voor de moderne besturingsstructuur volgens de sociotechnische theorie, P. van Amelsvoort. 291 Het vergroten van bestuurlijk vermogen in de produktie-organisatie P. van Amelsvoort.

TECHNISCHE NATUURKUNDE

■ Voortgezette Stromingsleer (3T100)
Het tentamen van prof. Van Heijst, kan of mondeling óf schriftelijk worden gedaan. - Schriftelijk, maandag 25 maart om 14.00 - 17.00 uur, zaal D (W&S). - Mondeling, in de week van 4 - 8 maart of in de week van 9 - 12 april. Opgave voor het schriftelijk of mondeling tentamen bij het secretariaat van de Vakgroep Transportfysica, W&S-gebouw 1.43. Voor het schriftelijk tentamen dient men zich voor 15 maart op te geven.

■ College Fysische Elektronica (5P030)
Zie berichten Elektrotechniek.

■ Keuzecollege Bedrijfskundige Aspecten van Gegevensbanken (1B120)
Zie berichten Technische Bedrijfskunde.

WERKTUIGBOUWKUNDE

■ Stabiliteit en Knik (4K010)
Tijdens dit examen/tentamen op woensdagmiddag 13 maart is het gebruik van het betreffende collegedictaat toegestaan. Een lijst van de dit jaar behandelde stof is op het secretariaat WFW (W-hoog 0.143) beschikbaar.

■ Afstudeervoordracht
M.R. Plantema, afstudeerdocent prof.dr.ir. R.F.C. Kriens, ('Inventarisatie van detectiemethoden van wegdekoneffenheden vanuit een rijdend voertuig'), 6 maart om 12.30 uur, W-hoog 3a.09

■ Voortgezette Stromingsleer (3T100)
Zie berichten Natuurkunde.

■ Practicum Numerieke Analyse, Methoden en Programmatuur (2N420)
Studenten die dit vak in het komende trimester doen en het bijbehorende (verplichte) practicum willen volgen moeten zich uiterlijk 14 maart opgeven bij het secretariaat van de groep Numerieke Wiskunde, D. van Bree, HG 6.77, tst. 2753. Het practicum omvat 9 middagen, een middag per week dus, en wordt gegeven op de dinsdag-, woensdag- en / of donderdagmiddagen. De groepsindeling, met name de practicummiddag, wordt bepaald op grond van de inschrijving en hangt ter inzage op maandag 18 maart in het hoofdgebouw op vloer 6 bij de instructiezalen 6.42 en 6.44 (noordzijde). Het practicum start in de eerste week van het trimester. Inlichtingen: Berry van Bree en Herman Willemsen, HG 6.33, tst. 2156.

ELEKTROTECHNIEK EN INFORMATIETECHNIEK

■ College Fysische Elektronica (5P030)
Dit college verdiept de stof behandeld in de colleges Halfgeleiderfysica, Vandamme (5K010) en Halfgeleiderbouwstenen, Klaassen (5L010). Thema's onder andere: - banddiagrammen van materialen (metalen, isolatoren, halfgeleiders) en bouwstenen (Schottky-, MOS-, pn-diodes en hetero-overgangen onder andere III-V halfgeleiders), - capaciteits-spannings- en stroom-spannings karakteristieken van enkele van de voornoemde bouwstenen. Een deel van het college is het zelfstandig bewerken van oefeningen met eventuele hulp van de docent (werkcollege). Aanbevolen literatuur: Sze; Semiconductor Devices, Physics and Technology. Examinering: schriftelijk of mondeling (naar aantal deelnemers). Begin donderdag 28 maart om 9.45 uur, zaal 15a auditorium.

■ Afstudeervoordracht
- S.A. Ong, ('Dynamic alignment for real time CAD-driven PCB inspection'), 1 maart om 16.00 uur, EH 4.11.

■ Stagevoordrachten
- R.X.T. Nijssen, ('Ontwerp van een 'blitter' VLSI-chip uitgaande van een formele specificatie in C.'), 8 maart om 11.00 uur, EH 7.14.
- P.G.M.J. Derks, ('Ontwerp van een 'blitter' VLSI-chip uitgaande van eebn formele specificatie in C.'), 8 maart om 11.20 uur, EH 7.14.

■ Doctoraal examen van de faculteit elektrotechniek
De eerst volgende D-examenvergadering Elektrotechniek wordt gehouden op donderdag 30 mei. De diploma-uitreiking zal plaatsvinden op donderdag 30 mei om 16.00 uur in het auditorium. De aanmelding voor het D-examen sluit op woensdag 22 mei. Aanmeldingsformulier inleveren bij de faculteitsstudentenadministratie. De D-kandidaat moet op donderdag 23 mei aan alle examenverplichtingen hebben voldaan. De laatste dag voor het maken van een afspraak voor het videopractikum is donderdag 9 mei. De uiterste datum voor het houden van de vereiste stagevoordracht is woensdag 22 mei. De laatste dag voor het maken van een afspraak voor de afstudeervoordracht is vrijdag 10 mei voor 12.00 uur. De uiterste datum voor het houden van een afstudeervoordracht is vrijdag 24 mei. Het verslag van de bedrijfsstage moet uiterlijk donderdag 25 april zijn ingeleverd.

SCHEIKUNDIGE TECHNOLOGIE

■ College Luchtverontreiniging 2 (6N130)
Dit schriftelijk tentamen wordt afgenomen op vrijdag 22 maart om 14.00-17.00 uur, zaal 14 en 15 auditorium. Aanmelding vóór 15 maart bij het secretariaat van de vakgroep Instrumentele Analyse, SH 3.07.

■ Keuzecollege Klinische Chemie
Dit keuzecollege (samenwerking Faculteit T en BMGT) zal dit jaar gericht zijn op de biochemie van de ouder wordende mens. De tak van wetenschap die zich hier mee bezig houdt (de Gerontologie) zal de komende jaren nadrukkelijk in de belangstelling komen te staan, gezien de vergrijzing van onze bevolking. Nu reeds is te voorzien dat een aantal ziektebeelden hierdoor vaker zullen optreden (bijvoorbeeld ziektes van het immuun- en zenuwsysteem, kanker, hart- en vaatziekten). Ter voorbereiding op het bovenstaande keuzecollege vindt op woensdag 20 maart een informatieve voorbespreking plaats in de colloquiumzaal van de vakgroep Instrumentele Analyse, SH 2.10. Aanvang 12.00 uur. Bij deze gelegenheid zal nadere informatie gegeven worden over de vorm waarin het werkcollege kan worden gevolgd (hetzij wordt aan het einde een tentamen afgenomen, dan wel maakt de deelnemer een scriptie). Het ligt in de bedoeling om de colleges te doen plaats vinden telkens op woensdag tijdens de lunchpauze (12.00-13.30 uur) in de colloquiumzaal SH 2.10 op de respectieve data: 10 april, 17 april, 24 april, 1 mei en 8 mei. Aanmelding: Secretariaat van de Vakgroep Instrumentele Analyse, SH 3.06, tst. 3024.

BOUWKUNDE

■ Tussencolloquium
Oebele Hoekstra, ('Ontwerpen met beperkingen'), 7 maart om 11.00 uur, Videoroom HG 4.95.

■ Eindcolloquium
P.J.A. van den Bruele, ('Een visie ten aanzien van een advies voor een huisvestingsstrategie'), 11 maart om 16.00 uur, Videoroom HG 4.95.

Wie wil op een leuke sportieve manier gedurende het komende zeilseizoen bijverdienen?

WORDT ZEILINSTRUCTEUR (-TRICE) BIJ (ZEE)ZEILSCHOOL AQUAVITESSE te Bruinisse

Wij zoeken enthousiaste zeilers (-sters) voor:
* lesgeven aan jeugd in open boten
* privélessen aan volwassenen in kajuitjachten
* doorgroeimogelijkheden tot zeezeilinstructeur (-trice)

Vraag informatie:
Tel : 01113-2039 (bgg. 2204)
Fax: 01113-2628
Postbus 3, 4310 AA Bruinisse (Zeeland)

Aquavitesse

■ Architectuurgeschiedenis 2 (7U510)
Dit voor 5 maart geplande tentamen komt te vervallen. In plaats hiervan kan een werkstuk gemaakt worden. Opgave en literatuur zijn vanaf maandag 25 februari beschikbaar op het secretariaat van de vakgroep BAU, Hg 3.36. Nadere toelichting bij drs. Pieter Jan Gijsberts, HG 3.38, op dinsdag en woensdag.

■ Practicum Numerieke Analyse, Methoden en Programmatuur (2N420)
Zie berichten Werktuigbouwkunde.

TECHNIEK EN MAATSCHAPPIJ

■ Afstudeercolloquium
Yvette Manger Cats, ('Bamboe-meubelen in Costa Rica'), maandag 4 maart om 14.00 uur, W-hoog, 3e verdieping (3A.07).

■ ALV Intermate
Woensdag 20 maart houdt Intermate, studievereniging voor TEMA-studenten, een ALV in café Strauss aan de St. Jorislaan 82 in Eindhoven. Deze vergadering begint om 20.00 uur. Te behandelen onderwerpen zijn onder andere: Bestuurshok, statuten, buitenlandse excursie 1992, installatie commissies, bestuursbeleid. Hierbij zijn alle Intermateleden van harte uitgenodigd deze vergadering bij te wonen.

INSTITUUT VERVOLGOPLEIDINGEN

■ Eindvoordracht
Modellencolloquium / modelleringspracticum, wiskunde voor de Industrie. Ir. J.P.M. Laumen, ('Voorspelling van waterstanden in Antwerpen met gebruik van Kalman-filtering'), vrijdag 8 maart om 14.00 uur, vergaderzaal DG 0.04.

10 DAGEN PRAAG VOOR ƒ 279.-

Speciale studenten/jongerenreis per bus.
Incl. logies/ontbijt in 2 pers.kamer.
Pendelbus naar Praag voor ƒ 179.- retour.
Beiden vertrekken iedere vrijdag van 28/6 tot en met 13/9.

Info of boeking bij:
TAILORMADE TRAVEL, tel: 03480 - 24700

Wel plannen, maar geen geld?

Het 'Hanneke van Holk'fonds steunt leden van de Vereniging van Vrouwen met Academische Opleiding.

De VVAO -Vereniging van Vrouwen met Academische Opleiding- werd in 1918 opgericht en is inmiddels uitgegroeid tot een netwerk van ruim 5500 hoger opgeleide vrouwen. Primaire doelstellingen zijn: belangenbehartiging en verbetering van de maatschappelijke positie van vrouwen. Daartoe ontplooit de VVAO tal van activiteiten zoals bijeenkomsten, trainingen, congressen en het uitgeven van publikaties. De VVAO participeert in diverse landelijke organisaties. Buiten Nederland maakt de VVAO deel uit van de International Federation of University Women, die een non-gouvernementele status heeft bij de Verenigde Naties.

'Hanneke van Holk'fonds
Sinds kort kent de VVAO het 'Hanneke van Holk'Fonds. Dit fonds kan leden van de vereniging financiële ondersteuning bieden bij studieactiviteiten en/of werkzaamheden binnen hun vakgebied. Dit alles in de ruimste zin. Op uitdrukkelijk verzoek van erflaatster Hanneke van Holk is het fonds exclusief bestemd voor 'gehuwde of gehuwd geweest zijnde leden'.

Aanvragen voor 1 september
Aanvragen voor een bijdrage moeten bij voorkeur voor 1 juni, doch uiterlijk voor 1 september 1991 zijn ingediend. Ook vrouwen die zich voor die datum nog aanmelden als VVAO-lid komen in aanmerking.

Meer weten?
Meer weten over de VVAO en het 'Hanneke van Holk'fonds?
Vraag dan de uitgebreide documentatiemap aan -met inschrijf- en aanvraagformulier- bij het secretariaat van de VVAO, Postbus 13226, 3507 LE Utrecht.

VVAO
NEDERLANDSE VERENIGING VAN VROUWEN MET ACADEMISCHE OPLEIDING

INTERESSANTE POSITIES VOOR TALENTVOLLE ACADEMICI BIJ HET OTB

IN DE NADOCTORALE OPLEIDING TECHNISCHE BESTUURSKUNDE/OPB

De tweejarige nadoctorale opleiding Technische Bestuurskunde en Ontwerp-, Plannings-, en Beheertechnieken voor Bouwen en Gebouwde Omgeving wordt verzorgd door het OTB. Dit onderzoeksinstituut van de TU Delft verricht zowel fundamenteel als toegepast onderzoek op het kruispunt van de technische wetenschappen, de bestuurskunde, de organisatiewetenschappen en de informatica. Het bouwen en de gebouwde omgeving krijgen daarbij in het bijzonder de aandacht.

Beleidsvelden die in de nadoctorale opleiding centraal staan, zijn:
- volkshuisvesting
- stadsvernieuwing
- bouwmanagement en technisch beheer van gebouwen
- stedelijk beleid en ruimtelijke ordening
- landinrichting
- milieubeheer
- infrastructuur
- bouwbeleid
- vastgoedinformatie.

TU Delft

De Nadoctorale opleiding Technische Bestuurskunde (TB/OPB) is een tweejarige full-time opleiding, waarbij vier dagen per week gewerkt wordt aan een onderzoeksproject en een dag per week een curriculum wordt gevolgd, waarin vakken zijn opgenomen als beleidsanalyse, informatiesystemen, bestuurskunde, ontwerp, planning en beheer van bouwen en gebouwde omgeving en statistische analyse.

Tot de opleiding kunnen in beginsel toegelaten worden afgestudeerden van alle universiteiten, mits men past in het profiel van de aangeboden onderzoeksplaats, kan bogen op goede studieresultaten en bewezen heeft zelfstandig onderzoek te kunnen verrichten.

Salariëring geschiedt volgens rijksregeling voor 0,8 dagtaak, afhankelijk van opleiding en ervaring, in overeenstemming met het rangenstelsel voor toegevoegd onderzoeker. Het aanvangssalaris bedraagt vanaf f 3.315,- bruto per maand, op basis van een full-time dienstverband. Het onderwijsdeel (0,2 dagtaak) wordt niet betaald. Aanstelling geschiedt in tijdelijke dienst voor een periode van een jaar, met beoogde verlenging tot twee jaar. Directe opneming in het pensioenfonds.

Indien u belangstelling heeft voor deelname aan de nadoctorale opleiding, kunt u dit kenbaar maken door het schrijven van een open sollicitatie vergezeld van een curriculum vitae en een publikatielijst. U kunt uw sollicitatie richten aan het OTB t.a.v. ir A.A.Ph.J.M. van Lamsweerde, Secretaris Beheerder, Thijsseweg 11, 2629 JA Delft.
Nadere inlichtingen over de opleiding kunt u verkrijgen bij de coördinator drs H.M.H. van der Heijden, telefoon 015-781783.

Op dit moment bestaat er bij het OTB een concrete vacature voor een plaats in de nadoctorale opleiding. Gezocht wordt een toegevoegd onderzoeker 'Bouwbesluit en kwaliteitsverklaringen'.

Informatie:
ir D.C. Kooijman, telefoon 015-782540
prof. dr ir H. Priemus, telefoon 015-783005
Vacaturenummer GE 9012

Toegevoegd onderzoeker v/m 'Bouwbesluit en kwaliteitsverklaringen'

Functie-informatie:
Het onderzoek zal het eerste jaar gericht zijn op de effecten van het gebruik van kwaliteitsverklaringen bij de aanvraag van bouwvergunningen en het gebruik van het zogenaamde gelijkwaardigheidsbeginsel. Voor het tweede jaar wordt vooral gedacht aan de Europese context van de prestatiegerichte benadering.

Profielschets:
U bent een universitair geschoolde bouwkundige met afstudeerrichting Architectuur/Bouwtechniek of Volkshuisvesting, Civiele Techniek, Bedrijfskunde dan wel een gelijkwaardige opleiding. Daarbij heeft u een specialisatie en - zo mogelijk - onderzoekservaring met bouwmanagement en technisch beheer. Brede kennis en belangstelling voor het gehele terrein van bouwen en beheren strekken tot aanbeveling. Verder beschikt u over onderzoeksmethodologische kennis en een scherp analytisch vermogen plus uitstekende communicatieve vaardigheden.

Algemene Ontmoetings Ruimte

Film: Crazy People

zondag 3 maart
21.00 uur

Micheal Keaton (Pacific Heights, Batman en Beetle Juice) speelt een verslaafde yup. Hij duikt onder in een afkickcentrum, omdat hij opgepakt dreigt te worden. Hier komt hij in aanraking met andere verslaafden die hij maar 'crazy people' vindt. Langzaamaan ontdekt hij dat zijn eigen verslaving even crazy is.

Reduktieburo Eindhoven

De aanbiedingen voor maart zijn:

Queen 'Innuendo'	f 24,95
Tekentafel A1 Elfe EF30	f 1230,00
Kleurenposter 20 x 30	f 2,95
cd rack acryl voor 36 cd's	f 27,50
Diskettebak 3.5' 10 disks	f 3,50
Sting 'the Soul Cages'	f 30,75

Fotomedewerker gezocht

Het Reduktieburo zoekt een medewerker voor de fotobranche.
Deze onderhoudt niet alleen het contact met de ontwikkelcentrale maar verzorgt ook de in- en verkoop van fotoartikelen.
Ook medewerkers voor de computerbranche zijn welkom. Solliciteer nu voor na de tentamens.

Viering in de studentenkapel

Zondag 3 maart is er om 11.00 uur in de studentenkapel Kanaalstraat 6 een oecumenische viering. Derde zondag 40-dagentijd, Joh. 10:7 en 9: 'Ik ben de deur van de schaapstal' Voorganger is Frits Maas.

Agenda ESK

maart

zo 3	11.00 uur, Kapel, oecumenische viering, Frits Maas
di 5	20.00 uur, Carrefour, Wat heet God?, André van Kempen
wo 6	21.30 uur, ESKafee
vr-zo 8-10	Abdijweekend in Achelse Kluis, André van Kempen
za 9	Carrefour, Bibliodramadag o.l.v. Ineke Reinhold van 10.00-16.00 uur, contactpersoon Anki Peper.
zo 10	11.00 uur Kapel, vierde zondag in de 40-dagentijd 'Ik ben de goede herder', Joh. 10: 11 en 14; André van Kempen.
ma 11	20.00 uur, Carrefour, vergadering Rome-reis, André van Kempen.

Dispuut Nonet

Binnen de VGSEi (Vereniging Gereformeerde Studenten te Eindhoven) is onlangs een cultuur-dispuut met de naam Nonet opgericht. Het wil concerten en musea gaan bezoeken en lezingen over literatuur muziek en beeldende kunst houden. Het bestuur bestaat uit een dirigent (voorzitter) en een magazijnmeester die over de whisky, notulen en statuten gaat. Het getal negen (Nonet) verwijst naar het potje sneldammen van negen minuten dat een nieuw lid bij de installering speelt, een minimale aanwezigheid van negen keer per jaar, en een ledenstop van negen.

Abdijweekend in Achel

Van vrijdag 8 tot zondag 10 maart organiseert de ESK een Abdijweekend in de Achelse Kluis.
Een paar dagen tot op zekere hoogte het leven delen van de Trappisten, in gesprek met elkaar en met hen.
En verder de nodige tijd voor jezelf.
Er zijn nog een paar plaatsen.

Contactpersoon: André van Kempen tst. 2627 of tel. 424629.

Bibliodramadag

Op zaterdag 9 maart is er in Carrefour van 10.00 tot 16.00 uur Bibliodramadag: een oorspronkelijke manier om kennis te maken met een bijbelverhaal door het zelf te spelen. Onder leiding van Ineke Reinhold.

Contactpersoon is Anki Peper, tel. 418373.

Eindhovense Studentenkerk

Stichting Studentenvoorzieningen Eindhoven zoekt studentbestuursleden voor de Sectie Mensa

Voor deze functies zoeken wij studenten, die in het bezit zijn van hun propaedeuse en die tijd en zin hebben om naast hun studie bestuurservaring op te doen.
Voor meer inlichtingen kun je contact opnemen met dhr. Hartman (tst. 3234) of je kunt op dinsdagavond tussen 17.30 uur en 18.30 uur langskomen op de bestuurskamer van de Sectie Mensa, studentencentrum aan de J.F. Kennedylaan 3.

De ANWB Alarmcentrale, onderdeel van de Koninklijke Nederlandse Toeristenbond ANWB, organiseert en coördineert de hulp aan vakantiegangers die in het buitenland in de problemen zijn geraakt.
Dag en nacht wordt vanuit heel Europa, maar ook van ver daarbuiten, een beroep gedaan op de ANWB Alarmcentrale. De hulpverlener wordt geconfronteerd met de meest uiteenlopende medische en technische problemen waarvoor snel en doeltreffend een oplossing moet worden gecreëerd.
De ANWB Alarmcentrale in Den Haag is in deze organiserende en coördinerende aktiviteit een echt zenuwcentrum en wordt ondersteund door de eigen steunpunten in Athene, Barcelona, Benidorm, Torremolinos, Innsbruck, Lyon, Mendrisio, Budapest en Porec, buitenlandse zusterorganisaties en lokale instanties.

De ANWB zoekt voor de Alarmcentrale in Den Haag en de steunpunten Barcelona, Lyon, Mendrisio, Budapest en Porec

tijdelijk personeel

(periode juni t/m september).

Na een degelijke inwerkperiode zal de tijdelijke medewerk(st)er (onder begeleiding) de aanvragen om hulp afhandelen. Dat houdt onder meer in het regelen van repatriëring van voertuigen bij ongeval en/of pech en het verstrekken van informatie en adviezen.

Voor deze boeiende en afwisselende functie gaan onze gedachten uit naar kandidaten van VWO/HBO-niveau, die over **theoretische** en **praktische voertuigkennis** beschikken.

De functie in Den Haag vereist een goede beheersing van de Duitse, Engelse en Franse taal.

De functie op de steunpunten vereist een goede beheersing van de Engelse en de lokale taal.

U wordt verzocht uw sollicitatiebrief met volledige vermelding van opleiding en ervaring zo spoedig mogelijk te zenden aan: ANWB, afdeling P+O/P t.a.v. mevr. B. Blaak, Wassenaarseweg 220, 2596 EC Den Haag.

ANWB

INTERNE VACATURES

Met het oog op het streven naar de opbouw van een evenwichtiger personeelsbestand worden vrouwen nadrukkelijk uitgenodigd te solliciteren.

Faculteit Technische Natuurkunde

Universitair Hoofddocent Fysica van Grenslagen en Films M/V

(V34080)

In de groep Fysica van Oppervlakken en Grenslagen wordt zowel fundamenteel als toegepast onderzoek aan oppervlakken, grenslagen en dunne films uitgevoerd. De groep voert een beleid gericht op constructieve interactie met collega experimentatoren en theoretici, zowel binnen de eigen instelling als landelijk en internationaal.
Er wordt aan uiteenlopende onderwerpen gewerkt zoals oppervlakte/grenslaag segregatie, groei van lagen, atomaire struktuur van oppervlakte en grenslagen.
Bij dit onderzoek worden technieken als ionenverstrooiing, hoge resolutie lage energie electronendiffractie, spectroscopische ellipsometrie, Auger spectroscopie, chemical vapour deposition en opdamp- en sputtertechnieken gebruikt. Het onderzoek richt zich met name op halfgeleiders en metalen, maar ook oxidische materialen en polymeren worden bestudeerd.

Taken:
-het initieren en daadwerkelijk uitvoeren van nieuw onderzoek in het kader van het onderzoeksgebied Grenslagen en Dunne Films; zowel op fundamenteel als toegepast gebied;
-het begeleiden van promotieonderzoek en van studenten in de afstudeerfase;
-het verzorgen van onderwijs in de natuurkunde;
-het participeren in taken van de groep Fysica van Oppervlakken en Grenslagen.

Functie-eisen:
-gepromoveerd in de natuurkunde;
-brede onderzoekservaring op het gebied van de grenslaag en/of oppervlakte fysica, bij voorkeur ook in het buitenland;
-ruime onderwijservaring en beschikken over goede didactische kwaliteiten.

Salaris:
afhankelijk van ervaring tot maximaal fl. 8.715,-- bruto per maand.

Aanstelling:
zal geschieden voor een proeftijd van maximaal 2 jaar met uitzicht op een vast dienstverband.

Inlichtingen:
betreffende de functie: prof.dr. H.H. Brongersma, tst. 4281.
Overige informatie: A.C.J. Sens, personeelsadviseur, tst. 4329 of 4263.

Schriftelijke sollicitaties binnen een week na publicatie richten aan de directeur beheer van de faculteit Technische Natuurkunde onder vermelding van het vacaturenummer.

Centrale Technische Dienst
Stafgroep Elektronica en Elektrotechniek

Assistent chef elektronische werkplaats

(V09024)

De Stafgroep Elektronica en Elektrotechniek (E/E), onderdeel van de CTD ontwikkelt en vervaardigt apparatuur en systemen voor toepassing in het wetenschappelijk onderzoek en onderwijs van de Universiteit.
In de elektronische werkplaats van de Stafgroep worden ontwerp en vervaardigingsopdrachten uitgevoerd voor o.a.:
-regelsystemen en signaalconditioneringsapparatuur voor allerlei fysische grootheden;
-apparatuur voor data-acquisitie;
-h.f. apparatuur.

De werkplaats omvat 8 technici op MTS niveau en een documentalist en beschikt over een uitgebreid assortiment moderne hulpmiddelen waaronder een geavanceerd CAD systeem voor simulatie van schakelingen en het ontwerpen van printed circuits.

Functie-omschrijving:
de Assistent Chef voert in nauw overleg met de Chef Werkplaatsen de dagelijkse leiding. In concreto betekent dit naast een eigen taak in het ontwerpen en vervaardigen van apparatuur:
-het organiseren, calculeren en plannen van de werkzaamheden;
-het technisch begeleiden van de uitvoering van opdrachten;
-onderhouden van contacten met opdrachtgevers over aanpak, voortgang en kosten;
-adviseren aan de chef werkplaatsen bij de uitvoering van het personeelsbeleid, waaronder opleidingsadviezen.
De Assistent Chef treedt in voorkomende gevallen formeel op als vervanger van de Chef Werkplaatsen.

Functie-eisen:
-recente ervaring in het ontwerpen en vervaardigen van elektronische apparatuur. Het bezit van het diploma MTS elektronica is een vereiste;
-leidinggevende capaciteiten, stimulerend en motiverend optreden;
-ervaring in een soortgelijke functie strekt tot aanbeveling;
-minimum leeftijd ca. 30 jaar.

Salaris:
afhankelijk van ervaring tot maximaal fl. 4.258,-- bruto per maand.

Aanstelling:
zal geschieden voor een proeftijd van maximaal 2 jaar met uitzicht op een vast dienstverband.

Inlichtingen:
betreffende de functie: ir. B. Kranenburg, tst. 3659.

Schriftelijke sollicitaties binnen een week na publicatie richten aan de directeur van de Centrale Technische Dienst onder vermelding van het vacaturenummer.

Faculteit Elektrotechniek
Vakgroep Meten en Regelen

Universitair Docent M/V

(V36057)

Algemeen
In de vakgroep Meten en Regelen wordt in nauwe samenwerking met andere universitaire groepen, onderzoekinstellingen en bedrijven onderzoek gedaan met sterk multidisciplinair karakter. De vacerende funktie van universitair docent betreft onderzoek op het gebied van de identificatie ten behoeve van regeling van (industriële) multivariabele systemen (processen). De coördinerende verantwoordelijkheid voor het onderhavige onderzoek ligt bij de hoogleraar Regeltechniek.

Het onderzoeksgebied vormt de overbrugging tussen theoretische algoritmeontwikkeling voor systeem identificatie enerzijds en de toepassing van geavanceerde regelconcepten anderzijds. Daartoe worden modellen met bekende structuur maar onbekende parameters geïdentificeerd met behulp van metingen aan de ingangen en uitgangen van het systeem. De onzekerheden in het model en in de metingen met name worden in beschouwing genomen. Zowel off-line als on-line toepassingen worden met name in relatie met toegepaste sensoren en actuatoren bestudeerd. U zorgt voor projectbeschrijvingen en begeleidt promovendi, die op het onderhavige gebied werkzaam zijn. U levert een evenredige bijdrage aan het basis- en keuzeonderwijs van de vakgroep. U begeleidt afstuderenden en stagiaires in dit onderzoekgebied en u bent betrokken bij post-academische cursussen. Voorts onderhoudt u contacten met andere vakgroepen, bedrijven en onderzoekcentra en participeert u in de bestuurlijke werkzaamheden van vakgroep en - zo nodig - faculteit.

-Behalve een academische opleiding Elektrotechniek, Werktuigbouwkunde, Natuurkunde of Wiskunde of gelijkwaardig, heeft u kennis op de gebieden van het dynamisch gedrag van systemen, de regeltechniek en de Informatica.
-U heeft ervaring met theoretische modelvorming en systeemidentificatie. Uw onderzoekkwaliteiten blijken uit een (eventueel binnen korte termijn af te ronden) proefschrift en wetenschappelijke publicaties. U heeft voorts bewezen dat u uw onderzoek mondeling kunt verdedigen en de resultaten presenteren, en u heeft een actieve instelling ten aanzien van het uitdragen van onderzoekresultaten via publicaties, etc.
-U beschikt over goede didactische vaardigheden en contactuele eigenschappen.

Aanstelling en salaris
U wordt aangesteld als universitair docent voor een proeftijd van maximaal twee jaar met uitzicht op een vast dienstverband. Uw salaris bedraagt, afhankelijk van ervaring, maximaal fl. 7.281,-- bruto per maand.

betreffende de functie: prof.dr.ir. T. Backx, tst. 2300. overige informatie: dhr. F. v.d. Burg, personeelsadviseur, tst. 2004.
Schriftelijke sollicitaties binnen een week na publicatie richten aan de directeur beheer van de faculteit Elektrotechniek onder vermelding van het vacaturenummer.

ArtiText

- Technical Copy Writing
- Public Relations
- Graphic Design
- DeskTop Publishing
- Direct Mailing

Hèt BURO voor PROEFSCHRIFT, RAPPORT, OVERHEADSHEET, VERSLAG enz.

Leemkuijlen 127 Tel. 040 - 863488
5662 VX Geldrop Fax. 040 - 853928

voor studie en beroep

o/o
o/o
Corn systems
inl: A.Verweylaan 13 2624 WV Delft
tel/fax: 015 - 562056 / 628141

TRUST AT-12 TOWER FL. 2295,-

* 80286-12 1 Mb RAM
* FDD 5,25 inch 1,2 Mb
* HD 40 Mb 28 ms
* VGA 16 bits 256 Kb
* Paperwhite monitor
* 12 mnd garantie
* Bezorging aan huis

meerprijs: VGA-kleur Fl. 390 / 2de diskdrive Fl. 190 / 80286-16 Fl. 135 / 80386SX Fl. 475 / alle prijzen incl. BTW.

Amerikaanse Mindy Howard, aio en aerobics-lerares

'Mannen willen niet afgaan, en zeker niet onderdoen voor vrouwen'

'If you don't work out you feel like a pig', aldus de aerobics-lerares op het sportcentrum. De van oorsprong New-Yorkse Mindy Howard geeft sinds januari iedere week twee-en-een-half uur aerobics. De 'work-outs' lokken elke keer enkele tientallen sportievelingen. *'Het zijn vooral vrouwen die op deze tak van sport af komen, terwijl in de Verenigde Staten de verhouding tussen het aantal mannen en vrouwen gelijk ligt'.*

Sandra Warmolts

De 25-jarige Amerikaanse wilde een verandering in haar leven. Een verandering die haar de lust terug zou geven om nog eens vier jaar te studeren. Na het behalen van haar 'masters' in 'industrial engineering' aan de universiteit van Massachusetts, schreef ze sollicitaties naar verschillende universiteiten in Nederland en Denemarken. In april had ze haar eerste gesprek op de TUE. Mindy Howard: *'Iedereen was zo vriendelijk. Het hotel waar ik wilde boeken bleek vol, maar de receptioniste belde de stad en land af voor een kamer. In de VS zouden ze je zonder pardon de deur uitwerken'.* Sinds september doet ze als assistent in opleiding promotie-onderzoek bij Bedrijfskunde en begeleidt tevens afstudeerders.

Sexy gympakje

Aerobics is voor 'softies', geen echte sport dus. Dat vonden de mannelijke collega's van haar vakgroep bestuurlijke informatiesystemen en automatisering (BISA). Mindy Howard nodigde deze 'heldhaftige' mannen uit en huurde een gymzaal in het sportcentrum. Waarop Jac van den Bosch, directeur van het sportcentrum, haar onmiddelijk aanbood om lessen te komen geven. De mannen van BISA gaven overigens na een uurtje op en trokken al hun vooroordelen in.
De sportieve Amerikaanse doet sinds drie jaar aan aerobics. De eerste twee jaar thuis in de woonkamer met een videoband van Jane Fonda, daarna bij een tennis- en squashclub in Massachusetts. *'In de VS lijkt aerobics vaak op een modeshow. De één probeert er nog flitsender uit te zien dan de ander. Ik hou daar helemaal niet van en ben blij dat het hier in Nederland nog niet zo ver is. Je moet je lekker kunnen bewegen en dat gaat volgens mij niet gemakkelijk in een sexy gympakje met alleen een touwtje tussen je billen'.* Op de vraag waarom er bijna alleen vrouwen zijn op de lessen zegt ze: *'Misschien schrikt zo'n zaal vol vrouwen de mannen een beetje af. Als mannen iets nieuws zien willen ze er eerst zeker van zijn dat ze het ook kunnen. Ze willen niet afgaan en zeker niet onderdoen voor vrouwen'.*

Astronaut

Volgens Amerikaanse gegevens zou je drie keer in de week een uur aan aerobics moeten doen om in een perfecte conditie te komen. Het belangrijkste is je hartslag. Die moet omhoog gaan en gedurende het eerste gedeelte van de les hoog blijven. Na drie kwartier laat je je hartslag dalen door van 'high impact' naar 'low impact' te gaan. De oefeningen blijven in wezen dezelfde, maar de uitvoering verloopt iets rustiger. In het voorlaatste gedeelte zijn de spieroefeningen aan de orde. Vooral de been- en buikspieren worden beproeft. Je eindigt zoals je bij elke sport behoort te doen met een 'cooling-down'. Het tempo ligt aldoor vrij hoog, maar je kunt zelf bepalen of je iets minder of juist iets meer wilt doen.
Over vier jaar wil Mindy Howard terug naar de VS om haar grote droom te verwezenlijken: bij de NASA een opleiding volgen voor astronaut. Om meer kans te maken wil ze met aerobics in vorm blijven. Toch begint ze zich al te hechten aan Nederland, al mist ze het gevarieerde leven van New-York wel. *'Alles is zo vrij hier. Er wordt bijvoorbeeld over nudisme en drugs veel opener gesproken dan in de VS. Alhoewel ik toch even schrok toen ik een stel blote borsten over het televisiescherm voorbij zag komen, in de VS kan dat niet'.*

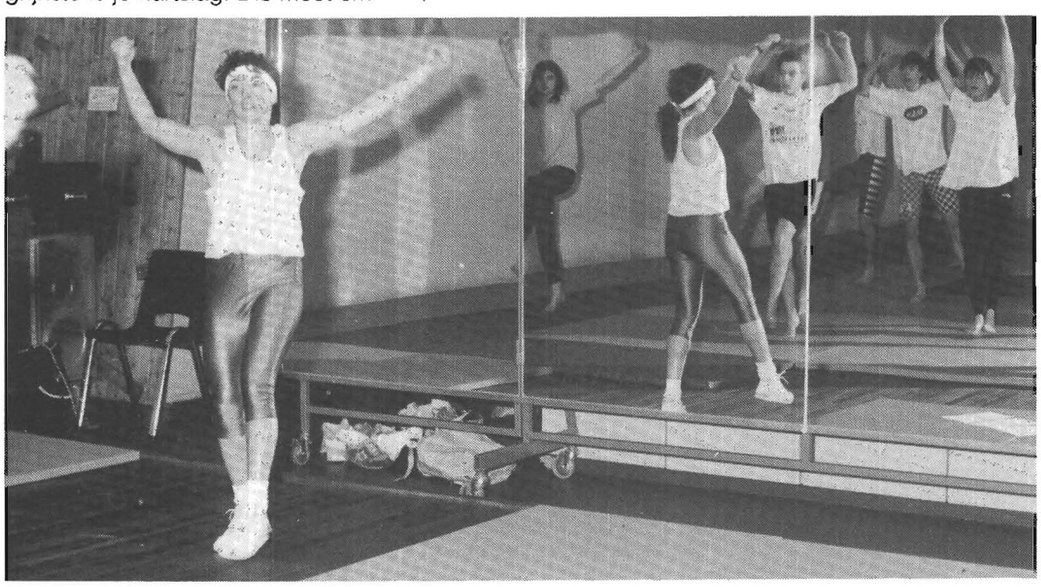

Mindy Howard (l): 'In de VS lijkt aerobics vaak op een modeshow...'

Sportagenda

maart

12	Icehawks lustrum-toernooi
16	NSK-zwemmen Maastricht
23	Taveres spierpijn toernooi

Uitslagen

Eindhoven kampioen zaalhockey

Het mannenteam van Hockeyvereniging Eindhovense Studenten (HES) is voor de derde achtereenvolgende maal studentenkampioen zaalhockey geworden.
In Maastricht kon alleen de thuisploeg een gelijkspel af-dwingen. Zodoende zegevierde het Eindhovense team van coach van de Zand met 9 punten uit 5 wedstrijden en met een doelsaldo van 49-21. Op de tweede plaats eindigde Maastricht, Tilburg werd derde. Door dit resultaat is de wisselbeker definitief in bezit van HES gekomen.

Tamar succesvol

Volleybalclub Tamar mannen 1 was snel klaar met Polaris: 3-0 winst. De andere mannen teams wisten hun wedstrijden ook te winnen. Het eerste vrouwenteam was de enige dissonant, het verloor met 3-0 van PSV. De andere vrouwenteams wisten wel te winnen.

Zware week Taveres

Het eerste team van tafeltennisvereniging Taveres kon zonder kopman Paul Frissen geen vuist maken tegen titelkandidaat Unicum uit Geldrop: verlies met 0-10. Het tweede speelde deze week twee wedstrijden. De inhaalwedstrijd tegen Veldhoven werd soepel gewonnen met 7-3. De reguliere competitiewedstrijd tegen Geenhoven uit Valkenswaard werd verloren met 4-6.

Nayade stevig op kop

Het eerste mannenteam van waterpolovereniging Nayade haalde een 12-5 zege op middenmoter Zeus in Nijmegen. Nayade blijft aan de leiding in de derde klasse bond. Het tweede mannenteam won in Den Bosch met 12-4 van hekkesluiter BZV4 en de vrouwen verloren in Waalwijk van koploper WZV met 8-2.

Dames redden eer Totelos

Donderdag 14 en vrijdag 15 februari werd in Tilburg het Nederlandse Studenten Kampioenschappen zaalvoetbal gespeeld. De Eindhovense afvaardiging bestond grotendeels uit het eerste mannenteam en de vrouwen van Totelos. De mannen speelden een slecht toernooi en werden uiteindelijk elfde. Rotterdam won overtuigend, net als vorig jaar. De naam van het Eindhovense zaalvoetbal werd gered door de vrouwen, die een fraaie tweede plaats behaalden achter Utrecht. De Eindhovense gastspeelster Wendela Meertens werd uitgeroepen tot beste speelster van het toernooi.

Binnenkort

Coopertest

Woensdag 6 maart houdt atletiek-vereniging Asterix op de kunstofatletiekbaan de maandelijkse coopertest voor studenten en medewerkers van TUE en HBO. Aanvang 12.45 uur, inschrijven vanaf 11.45 uur in het sportcentrum. De kosten bedragen één gulden, sportkaart niet verplicht.

Jan Luiten: architect, docent en gemeenteraadslid

'Studenten ontwikkelen zich snel tot volwaardige gesprekspartner'

'In de begeleidingssfeer ligt het accent zeer sterk op discussie en daar leert niet alleen de student van, maar ik ook.' Jan Luiten, docent in hart en nieren, neemt vandaag, vrijdag 1 maart, na 22 jaar afscheid van de TUE. Als architect met een academische opleiding heeft hij zich vooral ingezet voor het onderwijs bij de faculteit Bouwkunde. Daarnaast was hij ook 12 jaar gemeenteraadslid in Eindhoven met speciale aandacht voor Volkshuisvesting en Stedebouw.

Marjorie Schreuder

Na zijn opleiding aan de Academie voor Bouwkunst in Tilburg werkte Luiten eerst bij enkele bureau's, waarna hij in 1955 als zelfstandig architect startte. 'Als éénhoofdig bureau, eventueel met mensen in dienst, heb je geen privé-leven. Daarom besloot ik om een fusie aan te gaan met meerdere architecten'. Zo kwam in 1969 Werkgroep 4 tot stand. 'In een leuke sfeer met veel werk en 28 mensen in dienst. Ik heb me toen tot John Habraken gewend, de toenmalige dekaan van de jonge faculteit Bouwkunde, met de vraag om een baan voor halve dagen. In vond de toenmalige architectenpraktijk van een te laag niveau wat betreft het ontwerpen,' aldus Luiten.

Irrationaliteit

'Alles wat functioneel niet te verantwoorden was in een ontwerp, mocht niet. In de woningbouw was iedere afwijking van de rechtlijnige plannen verdacht. A priori werd gedacht dat zo'n ander voorstel wel te duur zou zijn. Maar dat was eigenlijk een voorwendsel, zo'n afwijking paste niet binnen hun functioneel denken.' Hun, dat waren de volkshuisvesters van zowel lokaal als ministerieel niveau. *'Men baseerde de argumenten op een ogenblikkelijke materiële voorwaarde, zoals bijvoorbeeld het kunnen inzetten van een kraanwagen in de straat. Ik heb me daar toen wel eens over beklaagd en gezegd dat je invloed als architect niet verder gaat dan de kleur van de voordeur. Voor mij biedt een onderwijsinstituut bij uitstek ruimte voor bezinning en andere soorten overwegingen.'*

Jan Luiten wilde op de TUE vooral zijn eigen ideeën kwijt en daarover discussiëren met anderen. Het viel hem niet altijd gemakkelijk zijn gedachten tegenover irrationaliteit te zetten. *'Neem bijvoorbeeld de opvatting over hoogbouw. Hoogbouw werd identiek gemaakt aan goedkope huisvesting. Grote architecten zoals Le Corbusier zagen er dé oplossing in voor de sociale woningbouw. Dus gaat zo'n gedachte op een bepaald moment post vatten en wordt vervolgens gemeengoed, terwijl de argumenten heel irrationeel zijn. En tegen irrationaliteit valt niet te vechten,'* aldus Luiten. *'Hoogbouw is helemaal niet goedkoop en dus niet geschikt voor de sociale woningbouw. In tegendeel. Maar als je die gedachte niet kwijt kunt, omdat die andere er al is, raak je je eigen ideeën aan de straatstenen niet kwijt en ga je zelfs aan jezelf twijfelen.'*

Ambtenaren

Als lid van de gemeenteraad Eindhoven dacht Luiten iets meer te kunnen doen voor het nut van het algemeen, maar dat viel niet mee. Het was voor hem niet gemakkelijk om als deskundige ook bestuurder te zijn. Luiten heeft zich vaak moeten inhouden. *'Ambtenaren zijn ingehuurd als deskundigen en bestuursleden niet. Vaak heb ik die taken verward tijdens de discussies. Het dogma luidt: De ambtenaar is aangesteld om deskundig te zijn en derhalve is hij deskundig. Vaak is dat dan ook zo. Als bestuurder kun je wel denken de wereld te veranderen, maar dat is niet je eerste taak. Je moet gewoon zorgen dat de zaken lopen en roeien met de riemen die je hebt. Als het resultaat van iets je niet aanstaat, dan moet je constateren dat dat kennelijk in het tijdsbestek van dat moment past.'*

'Op een gegeven moment heb ik me ook daar van teruggetrokken, want ik was vooral object-gericht en profileerde me te weinig in de politiek. De sfeer krijgt dan iets onaangenaams. Je moet daar niet te lang in blijven rondhangen, want dan ga je op dezelfde manier denken. Toch ben ik er in goede verhouding weggegaan.'

Studenten

Luiten is geen man om stil te zitten. Hij was adviseur bij de *'Werkgroep Houdt Gennep landelijk'* en de *'Bewonersorganisatie Oud Gestel'*, en hij ging meer uren bij de TUE werken toen hij zijn actieve loopbaan bij Werkgroep 4 beëindigde. *'Terugziend op mijn periode bij Bouwkunde, moet ik zeggen dat het geheel aan mijn intentie heeft beantwoord. De contacten met studenten heb ik altijd als zeer prettig ervaren. In de begeleidingssfeer ligt het accent zeer sterk op discussie en daar leert niet alleen de student van, maar ik ook. Het is een bijzondere belevenis om mee te maken hoe snel studenten zich ontwikkelen tot een volwaardige gesprekspartner.'*

'Ik zit nu in het bestuur van de Krabbedans en heb intensieve contacten met architecten zoals Jo Coenen, waarmee ik samen projecten doe. Op het gebied van onderzoek blijf ik voorlopig op de faculteit meedraaien als vrijwilliger.' Daarnaast wil Luiten gaan reizen en meer tijd besteden aan zijn muzikale en artistieke bezigheden. *'Maar dat alles vooral heel ontspannen en zeker niet prestatiegericht...'*

BESLUITENLIJST COLLEGE VAN BESTUUR

Besluitenlijst van de 921e vergadering van het college van bestuur (CvB) d.d. 7 februari.

7316. Benoemingen
A. Bouwtechnische Dienst
Het college besluit de aanwijzing door de secretaris van de universiteit van ir.C.C.J.Rijnen tot plaatsvervangend beheerder van de Bouwtechnische Dienst goed te keuren.

B. Bestuurscommissie Systeem Jaarindeling
Het college besluit prof.dr.J.H.van Lint te ontheffen van zijn lidmaatschap, dr.H.G.ter Morsche te benoemen tot lid en prof.dr.ir.A.C.M. v.d.Wolf te benoemen tot voorzitter van de Bestuurscommissie Systeem Jaarindeling.

7317. Planningschema UR
Het college besluit het planningschema van de UR-vergaderingen van maart, april en mei 1991 vast te stellen.

7318. Collegegeld Auditoren
Het college besluit om voor het cursusjaar 1991/92 voor auditoren de mogelijkheid te openen het collegegeld gespreid te betalen en het financiële risico daarvan ten laste van het auditorenfonds te brengen.

7319. Benoeming 2 bijzondere hoogleraren Motorvoertuigtechniek
Het college stemt in met de voorgenomen benoeming door de Stichting UFE van een bijzonder hoogleraar voor de leerstoel Motorvoertuigtechniek en bekrachtigt de voorgenomen benoeming door de Stichting UFE van een bijzonder hoogleraar voor de leerstoel Motorvoertuigtechniek.

MENSA

Maandag 4 maart
Tomaten-groentesoep
Peen en uienstamp met hachée of
Witlof à la crème met ham en kaas
Varkenshaas met pepersaus
Gekookte aardappels
Appelmoes
Fruit of hopjesvla of roomvla

Dinsdag 5 maart
Gebonden kip, kervel, aspergesoep
Bami goreng, gebakken ei, saté met
satésaus, atjar tjampoer, plakje ham of
Gestoofde vis, worteltjes, botersaus,
Gekookte aardappels
Appelmoes
Fruit of yoghurt of chocoladevla met slag

Vegetarisch
Gebonden kerriesoep
Zilvervliesnassi, gebakken ei,
tempeh in satésaus, atjar
Appelmoes
Fruit of yoghurt of chocoladevla
met slag

Woensdag 6 maart
Bouillonvermicellisoep
Cordon bleu of gepocheerde kippeborstfilet
in een kerrieroomsaus, apart ravigottesaus
Frites of gekookte rijst
Doperwten of spercieboontjes
Gemengde sla
Fruit of caramelvla met slag of vanillevla

Vegetarisch
Heldere preisoep
Witte bonen in tomatensaus
Witlof, gegratineerd met kaas
Aardappels
Gemengde sla
Fruit of caramelvla met slag
of vanillevla

Donderdag 7 maart
Goulashsoep
Zigeunerburger of een slavink
apart tomatenbraadsaus
Spinazie à la crème of mexicaanse mix
Gekookte aardappels
Wortelsalade
Fruit of yoghurt met ananas of chocoladevla

Vegetarisch
Bruine bonensoep
Gemengde volkoren macaroni
Vegetarische burger apart
tomatenbraadsaus
Wortelsalade
Fruit of yoghurt met ananas of
chocoladevla

Vrijdag 8 maart
Groentesoep of een vispasteitje
Cotelet bonne femme of halve haan grande-
mère
apart braadsaus
Rabarber
Fruit of moccavla met slag of
appeltjes met kaneel en vanillesaus

CURSIEFJES

Cursor kan geen enkele AANSPRAKELIJKHEID aanvaarden voor schade van welke aard dan ook ontstaan door het niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties

AANGEBODEN

Een mooi blank eiken bankstel (3+1+1) met losse kussen of bank alleen. Prijs n.o.t.k. Tel. 415881.

Goed onderhouden Ritmo 60 L, 5 deurs, 1985, rood. f 5.900,-. Tel. 04709 - 7234.

Spreek en luistervaardigheid Frans oefenen aan de hand van modern materiaal. Drs. C. Jesse - Overbeek. Tel. 863111.

Tekentafel (A0) (geen paralel geleiding) f 220,-. Weekend: Tel. 01184 - 12210 anders 460201 (Mark).

Reduktieburomaartaanbiedingen:
Queen 'Innuendo' f 24,95
Elfe EF 30 tekentafel f 12.30
Kleurenposter 20 x 30 f 2,95
CD-rek acrijl f 27,50
Diskettebak 3½ f 3,50
Openingstijden: dagelijks 12.30 - 18.30 uur.

Gratis !!!!! Wasmachine, je hoeft 'm alleen maar op te halen. Tel. 512765.

Voor f 2,50 wordt al uw typewerk uitgewerkt op een tekstverwerker. Bel 's avonds. Tel. 04920 - 13742.

Orgel Yamaha FE - 60 f 3.750,-. Tel. 816258 na 18.00 uur of tst. 2094.

Grote 4 á 6 pers. Bung.tent z.g.a.n. Perry Sport f 400,-. Chem. toilet f 75,-. Bagagewagen Heineman, vast deksel, imprial, afdekzeil f 450,-(event. samen f 850,-. Tel. 621990 (na 18.00 uur).

Mini bus Toyota Hiac, met omhoog te zetten verstelbaar dak, compleet voor camper, bouwjr. 1985 2400D, p.n.o.t.k. Tel. 0932 - 11341515 of 'st. 4454.

Voor snel en accuraat typewerk op WordPerfect 5.01 4.2; laserprint met verschillende lettertypes, speciaal studententarief f 4,- per pagina (excl. BTW). C&C Tekstverwerking en Vertaalservice. Tel. 550804 (ook 's avonds te bereiken).

Work Australia. Werken met reizen combineren in Australie? Work Australia biedt: goedkoopste retourvluchten, visum, verzekering, werkorientatie. Info.: Work Australia, Travel Active Programmes, Postbus 107, 5800 AC Venray. Tel. 04780 - 88074.

GEVRAAGD

PAN zoekt bestuursleden, landelijk niveau. PAN coördineerd het jaarlijks PAN-festival (muziek, dans en toneel). Bel 085 - 613166 (Marianne) of 463168 (Karin).

De AOR zoekt portiers. Als het je interessant lijkt om in de AOR te werken, bel dan 443808.

De AOR zoekt hoogbegaafde en technisch aangelegde TU'ers en TU'sters. Verstand van licht en geluidsinstallatie is een pré. In bezit van je P? Bel 443808.

Zeilstichting Aeolus zoekt enthousiaste zeilers m/v voor begeleiding van (trek)kampen in Friesland, diploma niet nodig. Info: 050 - 774596.

Zeilschool 'de Kikkert' (Lemmer) zoekt enthousiaste zeil(st)ers die opgeleid willen worden tot instructeur tijdens de Paasvakantie. Informatie: Tel. 05146 - 3752.

Het Reduktieburo zoekt medewerkers voor de fotobranche, de computerbranche en voor het ontwerpen van een nieuwe balie. Solliciteer nu voor na de tentamens.

KAMERS

Kamer te huur per 15 maart voor stagiare of afstudeerder, prijs (incl. eigen badkamer + toilet) f 300,-. Tst. 2942 of tel. 480751 (na 18.00 uur).

ANDERS

Cover, veel succes en plezier in de komende jaren, Hot Potato.

Beloning voor degene die mijn ZZ Top sleutelhanger 13/2/91 gevonden heeft op stratumseind of in de AOR. Tel. 04120 - 23032 (Walter).

Wij willen meer Cornelia de Mechanimals.

Waar blijven de secretarissen nu? Secretaris bij de AOR is veel leuker dan secretaris bij buurthuis 't Hupke. In bezet van je P en interesse? Bel 443808.

De AOR zoekt nog steeds een penningmeester. Normaal misschien een saai baantje, maar bij ons zeker niet. Dus intresse en in bezit van je P, bel 443808.

Het jaar 2000: einde van de geschiedenis of nieuw begin? Kom 2 maart ook naar de Nationale Christelijke Studentendag in Utrecht! Lees de posters!!!

E.D.D.I.O - B.O.A: jong, vlijmscherp, stimulerend en opwindend ! Tel. 438853 t.b.c.

Raymond van het Groenewoud (Belg) 25 mei VIRUS '91

Professor Pardouche (Akrobatiest) 25 mei VIRUS '91

Handsome Harry Company (?????) 25 mei VIRUS '91

25 mei VIRUS '91, de dag dat Eindhoven STAD wordt!!!

Think Tank Businessplan Contest, studenten en afgestudeerden kunnen meedoen met hun businessplan. (prijsgeld f 25.000,-). Sluitingsdatum 10 mei 1991. Info. Think Tank Eindhoven. Tel. 04950 - 44202 of 452092.

Een rubriek voor studenten en medewerkers van de TUE. Niet voor commerciële doeleinden, zaken boven f 15.000,- worden geweigerd. De redactie beslist over plaatsing en definitieve tekst. Cursiefjes kosten per stuk f 4,00 met een maximum van 25 woorden. Opgave alleen mogelijk schriftelijk bij de redactie.

Cursor volgende week

- Analogie micro-elektronica en optica
- Paul de Leeuw en het studentenleven
- Weerman Harrie Otten

COLOFON

onafhankelijk weekblad

voor personeel en studenten van de tu-eindhoven.

verschijnt elke vrijdag, in de vakanties onregelmatig.

redactie: jan ummels (hoofdredactie), walter van hulst (eindredactie), arjan struik (eindredactie), pascal smeets, bram van ginneken, frans hikspoors.

free-lance medewerkers: monique van empel, marijke heezen, cees van keulen, lizet kruyff, paul te molder, angèle verkaaik, kees van overveld (tekenaar), hans van de pol (ejk), harrie quispel (ejk), marjorie schreuder, hendrik venema, paul wouters, désiree meijer, rijkert knoppers.

studentmedewerkers: peter dieleman, bart raats, eduard spelier, gaby zeyen, natasha cabenda, sandra warmolts, nils keuning, thea vuik, maurice schaeken, christine van donselaar, mauritz verheijden.

redactieraad: prof.dr. jacob wijngaard, prof.dr. frans sluijter, casper schuuring, dr. marianne vingerling, casper jagerman.

vormgeving en lay-out: piet de koning, cliff hasham, ben mobach.

fotografie: bert tempelaars, joop dassen, hans van der burgt, toon prüst.

druk en brochering: drukkerij en binderij van de stafgroep reproduktie en fotografie (ctd).

oplage: 10000 ex.

issn 0920-6876.

advertenties: van der meulen promotions, fivel 27, postbus 413, 9200 AK drachten, tel. (05120) 20936, fax: (05120) 17415

redactie-adres: tue, hg 1.19 postbus 513, 5600 MB eindhoven, tel. (040) 472961/hoofdredactie hg 1.21, tel. (040) 474441.

administratie en bezorging: toezending aan werkstudenten: bureau centrale studentenadministratie hoofdgebouw 0.12, tst. 8015.
interne bezorging: bureau post- en archiefzaken, tst. 2121.
toezending gepensioneerde tu-medewerkers: dpz, tst. 2060.

kopij: dient (op diskette) een week voor de verschijningsdatum (vrijdags 15.00 uur) in het bezit van de redactie te zijn.

open opinies: lezersbrieven worden geplaats als ze kort en zakelijk zijn. alle kopij dient te zijn voorzien van de naam en telefoonnummer van de afzender.

copyright: voor overneming van (delen van) gesigneerde artikelen gelieve men contact op te nemen met de redactie.
in andere gevallen dient men te vermelden: overgenomen uit cursor, weekblad van tu-eindhoven.

hop: cursor is aangesloten bij het hoger onderwijs persbureau (hop), een samenwerkingsverband van nederlandse universiteitsbladen.

Technische Universiteit tu Eindhoven

Bekijk 't maar

Onder redactie van Bram van Ginneken

Tijd voor een ander actiebeleid

Wat studenten ook allemaal met hun OV-kaart doen, in elk geval geen actie voeren. De 'grote' demonstratie afgelopen zaterdag in Amsterdam onder het motto *Tijd voor een ander onderwijsbeleid*, was een bloedeloze vertoning. De opkomst viel zwaar tegen. Het gematigde ISO illustreerde de belabberde toestand van de universitaire opleiding nog het best met de opmerking op haar actiefolder: *'terwijl het hoger onderwijs langzaam wordt afgebroken, staat de Tweede Kamer* leidzaam *aan de kant.'*

Foto: Bram de Hollander.

De TUE doet het een dag kalmpjes aan

Voor de universiteit is 'milieu' niet alleen een technologische uitdaging waarmee geld voor onderzoek kan worden binnengehaald. Het Bureau Veiligheid en Milieu (BVM) werkt ook hard aan een 'milieuzorgsysteem', waarmee spilziek gedrag binnen de instelling aan banden moet worden gelegd. BVM probeert voorlopig met *ludieke* acties de TUE-bevolking milieubewuster te maken. Dinsdag 26 februari was het *'Energie-Nul-Dag'. 'Knijp uw energieverbruik'* riep een hagelwitte notitie, die niet overal op de universiteit op tijd arriveerde, de medewerkers toe. Bekijk 't maar peilde de afgelopen dinsdag een paar reacties:

Informatiebalie Rekencentrum
'Energie-Nul-Dag, ja daar was iets mee. Misschien dat mijn collega er meer vanaf weet.' Collega: *'Nee, daar weet ik niets van. Je moet het eens aan Loek van der Putten vragen.'*

Uitleenbalie Rekencentrum
'Energie-nul-dag? Zal wel. Dan moet u die meneer (wijzend naar Loek van er Putten) *eens vragen. Dat is onze chef, die weet er alles van af.'*

Loek van der Putten (triomfantelijk)
'Energie-nul-dag, ja dat weet ik. Dat is donderdag, kijk maar hier op deze folder. (Op de folder staat dat de energiecampagne eindigt op donderdag 28 februari) *Of wij daar iets aan doen? Nee, maar wij wijzen onze mensen er altijd wel op dat zij zuinig moeten zijn met energie.'*

Bewaking hoofdgebouw
'Ja, wij doen mee. De helft van de verlichting in onze eigen portiersloge is uit. De verwarming staat dicht en ook de verlichting in de hal is maar voor de helft aan.'

Portier E-Hoog
'Energie wat? Nee, daar heb ik niks van gehoord. Maar ik heb daar geen tijd voor. Ik heb ik het trouwens veel te druk. Iedereen komt hier maar schooien.

Bouwtechnische Dienst
'Energie-nul-dag? Dat weet ik niets van hoor. Dat moet je meneer Thielen vragen. Die heeft dat georganiseerd.' 'Oh, wat wij er hier zelf aan doen? Eh, dat weet ik niet hoor. Ik geef wel iemand anders.' ...
'Wat wij hier vandaag doen aan de energie-nul-dag? Nou, als u mij een vraag stelt moet ik daar eerst over na denken. Kunt u straks terugbellen? Ik zal meneer Thielen wel een paar punten op papier laten zetten.'

Lou Bouhuys, hoofd kantinezaken
'Nee, ik doe hier niet aan mee. Ik heb nogal wat moeite met het klimaatbeheersingssysteem hier in het bestuursgebouw. Daar heb ik al vaker over geklaagd. In het recente verleden heb ik het hier ontzettend koud gehad. Daarmee is voor mij het nulpunt al wel bereikt.'

Jeanette Stigter-Prins, voorzitter U-raad
'Oh, is dat vandaag? Leuk! Ik doe mee!' Ze loopt naar het open raam en draait meteen de daaronder loeiende verwarming uit.

'Ik kan zelf niets regelen' is een veelgehoorde klacht over de verwarming. Dat vrijwel altijd één van de radiatoren dichtgedraaid kan worden is voor velen nieuwe informatie. Alleen in het bestuursgebouw hebben de verwarmingen thermostatische regelknoppen. Eigen waarneming leert ook dat bij het minste straaltje zon op veel plaatsen de ramen open gaan, terwijl ook de radiatoren van de verwarming open blijven. Men wil warmte én frisse lucht.
Maar deze energiezuinige dag is toch niet helemaal voor niets geweest. Energie-coördinator ing. Joost Thielen kon de computers een dag later al enkele resultaten laten produceren. In vergelijking met een 'standaard-dinsdag' bespaarde de TUE vier procent op elektriciteit en anderhalf procent op aardgas. Als dit het hele jaar door zo zou gaan, levert dat een besparing op van bijna 250.000 gulden per jaar. Kan je nagaan wat het zou opleveren als minder mensen onkundig en ongeïnteresseerd zijn. Overigens bleek het gros van het personeel bleek toch best bereid kalm aan te doen dinsdag. De beentjes omhoog en niet teveel energie verspillen...

Verdeel en heers

Toch heeft BVM, de grote motor achter het milieuproject, het ook niet zo gemakkelijk. Echt steun van hogerhand krijgt ze niet. Want wat bleek afgelopen woensdag: de medewerkers van BVM krijgen nieuwe ruimtes toegewezen die her en der op het TUE-terrein verspreid liggen. Dat werkt lekker makkelijk. Het hoofd van het bureau en de mensen van *'V'* (veiligheid dus) worden op vloer zes van E-hoog ondergebracht. De mensen van *'M'* (de groene jongens) moeten het doen met een paar kamers in het rekencentrum. En als klap op de vuurpijl wordt het paradepaardje van de TUE, het milieuzorgsysteem, ondergebracht in W&S. Saillant detail is het feit dat het vooral de groene jongens van de TUE zijn (de *'M'* uit BVM), die bij de uitvoering van dat milieuzorgsysteem de scepter voeren. Nu weet dus iedereen wie dat zijn, die in de komende maanden lichtelijk overspannen met ordners en kopieën heen en weer rennen tussen E-hoog, het rekencentrum en het W&S-gebouw.
Voor de mensen die het zo snel niet hebben kunnen volgen: secretariaat BVM: EH 6.08, tst 2421; hoofd BVM: EH 6.09 tst. 4200 en medewerker veiligheid: EH 6.17, tst 4009. Het secretariaat van de milieuclub: RC 1.70 en de milieu-medewerker: RC 1.68 tst. 3460. Tenslotte het project Milieuzorgsysteem: W&S 1.30.